WIND IN DE ZEILEN

Voortgangsrapportage
30 november 2023

Siebe Riedstra (uitvoeringsregisseur)

Voortgangsrapportage Wind in de Zeilen

30 november 2023

Uitvoeringsregisseur Wind in de Zeilen
Siebe Riedstra

Programmateam Uitvoeringsregisseur
Rob uit de Bosch
Bart Pouwer

Fotografie: het fotomateriaal in deze rapportage is tot stand gekomen met toestemming van betrokkenen.

Uitvoeringsregisseur aan het woord

Inleiding

Tijdens het opstellen van deze 7e voortgangsrapportage Wind in de zeilen zie ik steeds meer puzzelstukjes in elkaar vallen. Er is weer een fiche afgerond (1A Overdracht van de gronden). En het fiche B2 Strategisch Kenniscentrum voor Georganiseerde Ondermijnende Criminaliteit staat op het punt om komend half jaar afgerond te worden.

Het belangrijke fiche Delta Climate Center, waar ik een flinke tijd intensief bij betrokken ben geweest, maakt voorzichtige start een start onder leiding van de zakelijk directeur. Verder is er goede voortgang geboekt in bijvoorbeeld het traject Rail Gent-Terneuzen. In de voorbereidingen voor de bouw van het Justitieel Complex Vlissingen zijn belangrijke mijlpalen behaald, te weten de vaststelling van het bestemmingsplan en de inschrijvingen van twee bedrijven op de aanbesteding.

Daarnaast komt de spin-off los van verschillende fiches uit het pakket. Zo heeft de HZ inmiddels een samenwerking met de HAN om delen van de theoretische opleiding PA te onderwijzen in Vlissingen.

Er wordt bij het rijk druk gewerkt aan de voorbereidingen van de procedurele stappen voor de aanleg van de 380kV aftakking naar Zeeuws-Vlaanderen (zie persbericht in onderstaand kader).

Twee hoogspanningsstations in de buurt van Terneuzen en meerdere opties om met een elektriciteitssnelweg de Westerschelde over te steken. Netbeheerder TenneT en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat werken aan een plan om een 380kV-lijn aan te leggen naar Zeeuws-Vlaanderen. De nieuwe elektriciteitssnelweg richting Zeeuws-Vlaanderen moet volgens de plannen in 2034 klaar zijn.
https://www.omroepzeeland.nl/nieuws/16035814/zeeuws-vlaanderen-krijgt-elektriciteitssnelweg-maar-moet-daar-nog-wel-even-op-wachten (13 november 2024).

Communicatie

Er is een videojournaal gemaakt om de inwoners van Zeeland meer over het Pakket Wind in de zeilen te laten zien. In dit journaal wordt op een luchtige wijze, ondersteund door beelden, uitleg gegeven over de stand van zaken van de verschillende fiches. Het is de bedoeling dat er meer edities volgen van dit WIZ-journaal. Via de link https://f.io/FKkxEHS- is dit journaal te bekijken.

Monitoring resultaten Wind in de zeilen

Komend half jaar buig ik me over de borging en de monitoring van de afgeronde fiches. Ook volgen we de voortgang van lopende fiches, waar al resultaten zichtbaar van zijn (een aantal door het Investeringsfonds Zeeland gefinancierde bedrijven vestigt zich in Zeeland en creëert werkgelegenheid, hoeveel inwoners doen mee met welke pilots rondom Slimme Mobiliteit, in hoeverre werpt de samenwerking in de Kerngezondcentra haar vruchten af).
Dit kan betekenen dat ik het huidige format van de Voortgangsrapportage ga aanpassen. Na bijna 4 jaar regisseren gaat de aandacht steeds meer naar het monitoren van de effecten.

Uitvoeringsregisseur aan het woord

Uitgelicht

Fiche D Kenniswerf

ModuVision: precies dát leveren wat de instrumentfabrikant nodig heeft.

De Kenniswerf wordt ontwikkeld tot een gebied waar het prettig werken, studeren, wonen, ontspannen en recreëren is. Op 1 juni 2023 opende ModuVision Technologies haar deuren in de nieuwe kantoortoren aan de Prins Hendrikweg in Vlissingen, onderdeel van de Kenniswerf. Het bedrijf zat al jaren aan de Dynamoweg op de Kenniswerf maar groeide behoorlijk uit zijn jasje. Dus er werd verhuisd naar het grotere pand aan de Prins Hendrikweg.

Directeur Jan Willem Mol vertelt: “Er worden in laboratoria steeds meer metingen gedaan, wordt voedselveiligheid bewaakt en andere zaken geanalyseerd omdat mensen minder vertrouwen hebben in wat er in producten en in de bodem zit, zoals bijvoorbeeld PFAS. Onze producten variëren van robotica voor monsterbehandeling tot flow- en drukregeling van analytische kwaliteit.” Het beleid van ModuVision is precies te leveren wat de instrumentfabrikant nodig heeft.

ModuVision wil graag kennis vasthouden in Zeeland. Voor getalenteerde mensen met hi-tech ervaring op Analytisch, Elektronisch en/of Mechanisch gebied maken zij graag tijd om te kijken of ze een mooie match kunnen maken binnen hun bedrijf. Immers, studeren, wonen en werken is allemaal mogelijk binnen onze provincie. “Het is jammer dat HBO-ers vaak niet in Zeeland blijven terwijl wij er alles aan willen doen om dat tegen te gaan. De rust en de ruimte hier in de provincie zou een uitdaging moeten zijn om hier aan de slag te gaan.”

Fiche F1 Intercity Vlissingen - Randstad

Combi opleiding in Vlissingen: blij met de snelle Intercity

Fatima Zahra (20) woont in Bergen op Zoom en rijdt een paar keer per week naar haar opleiding Verpleegkunde/Verloskunde aan de HZ University of Applied Sciences aan de Kenniswerf in Vlissingen. “Heerlijk” zegt ze. “ 's Morgens vroeg lekker rustig in de trein, niet meer overal stoppen en altijd een zitplaats.”

De reden voor Fatima om in Vlissingen te komen studeren was simpel: In Breda was er de mogelijkheid om Verpleegkunde te studeren, voor de Verloskunde opleiding zou ze naar Rotterdam moeten. “Gelukkig hebben ze op de HZ een combi opleiding. En dat half uurtje rijden met de snelle Intercity heb ik er dan heel graag voor over.” Als ze naar Amsterdam gaat in haar zesde jaar voor haar Master opleiding scheelt het haar zelfs bij verdere versnelling van de Intercity, 60 minuten reistijd.

Nu scheelt het een kwartier in reistijd met de nieuwe verbinding. “Dit is zo veel prettiger reizen. Nu kan ik zelfs in de trein in alle rust nog wat doornemen voor school.” vertelt Fatima. “Op de HZ is er alle begrip als je eens wat later komt vanwege vertraging op het spoor want het gaat niet altijd goed bij de NS. Dat is overmacht. Ik loop stage in een ziekenhuis in Bergen op Zoom dus dan is het prettig als je gewoon lekker snel thuis bent en zó door kunt voor je avond- of nachtdienst.”

De combi opleiding van Fatima biedt haar in ieder geval uitzicht op werk. Na de opleiding hier wil ze voor haar Master Klinische Verloskunde naar Rotterdam. “Dan zijn we inmiddels wel 5 jaar verder. Mocht ik niet als verloskundige aan de slag kunnen dan zet ik mij in als verpleegkundige of als Master Physician Assistant.” Tegen die tijd zal er een versnelling van de intercity zijn door aansluiting van de Zeeuwse lijn op de Hogesnelheidslijn (HSL, Intercity Direct)

Fiche F3 Slimme Mobiliteit

Alles in één app die jou laat zien hoe het zit met deelopties bij jou in de buurt: Gaiyo
Gaiyo heeft een mobiele service dienst gelanceerd in een handige gratis app. Daarin kun je je reis met het Openbaar Vervoer plannen en regelen zodat er een deelauto, bus, taxi, scooter of (elektrische) fiets klaar staat bij aankomst om verder te kunnen reizen naar je bestemming. De provincie Zeeland gaat hiermee het voorbeeld zijn voor de rest van het land.

Eigenaar van Gaiyo, Lucien Groenhuijzen, legt uit: “Wij hebben vanuit Wind in de zeilen geld gekregen om Gaiyo te introduceren in Zeeland. Wij bieden géén wielen aan maar de mogelijkheid om je reis zó te plannen dat het vervoer eenvoudig op elkaar aansluit. Dat is zeker in Zeeland een uitdaging omdat daar relatief grotere afstanden worden afgelegd dan in de Randstad. Wij richten ons onder andere op studenten die bijvoorbeeld vanaf hun opleiding naar hun stage adres moeten. Maar ook op toeristen die zó vanaf de trein met een e-bike op de veerboot kunnen naar Zeeuws-Vlaanderen om daar bijvoorbeeld hun vakantie te vieren of een dagtrip te maken. Op die manier kunnen we de bereikbaarheid in Zeeland verbeteren en gemakkelijker maken. Waar het om deelauto's gaat zien we kansen voor bedrijven die daarvoor hun auto's beschikbaar stellen.”

Op deze manier wil Gaiyo de bereikbaarheid in Zeeland op peil houden en zorgt de app ervoor dat er minder 'leeg vervoer' rond rijdt. “Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt worden momenteel opgeleid tot fietsenmaker zodat je er altijd van verzekerd bent dat je een goed onderhouden fiets via Gaiyo tot je beschikking hebt. Op termijn zullen er ook meer taxibusjes rijden en zoals gezegd willen we ook graag de Westerschelde ferry ontsluiten. We maken het Openbaar Vervoer met de Gaiyo app dus toegankelijk voor iedereen. Met het te boeken vervoersaanbod in Gaiyo bieden we elke reiziger een alternatief en de zekerheid om op je bestemming aan te komen” .

Afgeronde fiches

- Fiche A: Vergoeding gemaakte kosten
- Fiche G: Industrie en Haven
- Fiche J: Aardgasvrije wijken
- Fiche K: Ontvlechten Evides en PZEM

Bijzonderheden

Fiche B1 Justitieel Complex Vlissingen (JCV)
Het bestemmingsplan voor het Stadslandgoed en de JCV is vastgesteld en onherroepelijk. Met de geselecteerde marktpartijen wordt een aanbestedingsprocedure doorlopen die medio 2024 moet leiden tot een gunning voor het ontwerp, de bouw en het onderhoud van het JCV.
Het beeldkwaliteitsplan JCV is op 9 november 2023 vastgesteld door de gemeenteraad van Vlissingen. De aanbesteding voor de groene kraag heeft plaatsgevonden en dit heeft geresulteerd in een opdracht aan een hovenier die de aanleg van de groene kraag gaat uitvoeren.

Fiche C Oprichting Delta Climate Center
De Raad van Bestuur en beide directeuren (wetenschappelijke en zakelijk) zijn benoemd. Er wordt gewerkt vanuit het kantoor aan de Edisonweg in Vlissingen. Twee van de drie icoonprojecten op hoofdlijnen zijn bekend en omschreven, te weten Delta Proteïn en Delta Prosperity.

Fiche E Vergroten vermogen Investeringsfonds Zeeland
Vanuit InnoGo! is een zevende financiering verstrekt aan Circular Industries voor een bedrag van €285.000. Zij zetten een fabriek in Terneuzen neer voor het recyclen van printplaten. Momenteel zijn er 3 fte in dienst.

Fiche F3 Living Lab Slimme Mobiliteit
Het pilotproject met de meerijd-app Nabogo groeit gestaag door en is op weg naar 1.500 carpools, gemaakt door o.a. studenten van de HZ.

Fiche F4 Rail Gent- Terneuzen
In juni 2023 heeft het project een Europese subsidie van € 3,3 miljoen toegekend gekregen voor de Verkenningsfase. Hiervan ontvangt ProRail een aandeel van € 1,9 miljoen. Dit is een belangrijk signaal dat het project als Europees belang is erkend. Hiermee is ook belangrijke financiële dekking geleverd voor de Verkenning.

In oktober 2023 heeft de Belgische federale overheid richting Min IenW haar financiële commitment aan het project verzekerd. Met deze toezegging zal het Nationaal Groeifonds gevraagd worden de voorwaardelijke toekenning om te zetten in een definitieve.

Fiche H1 Meer huisartsen en physician assistants (PA) opleiden in Zeeland
Er is onderzocht of het mogelijk is een deel van de theoretische opleiding door de HZ in Vlissingen te laten verzorgen. Het resultaat is dat de tweedejaars PA studenten enkele lessen fysiek op de HZ in Vlissingen via teams verbonden aan de HAN in Nijmegen kunnen volgen. Voor de derdejaars studenten is er een mogelijkheid geboden om bij het afstuderen begeleiding vanuit de HZ Vlissingen te verkrijgen.

Fiche H2 Toekomstbestendige zorginfrastructuur
In september 2023 heeft de Week van de Positieve Gezondheid plaatsgevonden. Door brede deelname in heel Zeeland, krijgt het thema aandacht en verwachten we in 2024 nog meer deelnemende organisaties en deelnemers aan activiteiten en bekendheid over Positieve Gezondheid.

Fiche H3 Gezondheidscentra Vlissingen
Met LUMC, RIVM, NZa, zorgverzekeraar CZ en de Gemeente Vlissingen wordt onderzocht wat voor Kerngezond een passend structureel bekostigingsmodel kan zijn na de projectfasen.

30 november 2023

Siebe Riedstra
Uitvoeringsregisseur Wind in de zeilen

Belangrijke mijlpalen voor de komende 6 maanden:

Fiche B1 Justitieel Complex Vlissingen
De aanbesteding en gunning van het ontwerp, de bouw en het onderhoud van het JCV.

Fiche C Delta Climate Center
De concept stichtingsakte en samenwerkingsovereenkomst ter oprichting en operationalisering van stichting DCC wordt uitgewerkt. De directie van het DCC treft voorbereidingen voor de officiële feestelijke aftrap van het DCC in de eerste helft van 2024. De subsidieaanvragen bij Provincie Zeeland en het ministerie van OCW voor de verdere ontwikkeling van het DCC worden ingediend.

Fiche D Fysieke Ontwikkeling Kenniswerf Vlissingen
De aangestelde grondverwerver werkt een strategisch verwervingsplan uit in samenhang met de ontwikkelvisie. Na vaststelling van deze visie door de gemeenteraad, worden de lopende gesprekken om te komen tot minnelijke verwerving van de in dit fiche genoemde percelen geïntensiveerd.

Fiche F4 Rail Gent Terneuzen
Er worden voorbereidingen getroffen voor de Verkenningsfase. Deze vindt plaats conform de uitgangspunten van de Omgevingswet, met kennisgeving van participatie. ProRail draagt zorg voor participatie en communicatie in samenwerking met alle partijen.

Fiche I Arbeidsmarkt, impuls werkzoekenden
In de eerste helft van 2024 wordt gestart met het begeleiden van statushouders naar betaald werk via sociale activering en/of re-integratie volgens een vernieuwde aanpak.

Stand van zaken per fiche

Fiche A	Vergoedingen van gemaakte kosten (afgerond)	8
Fiche B1	Law Delta – Justitieel Complex Vlissingen	10-12
Fiche B2	StrategischKenniscentrum Georganiseerde Ondermijnende Criminaliteit	15
Fiche C	Oprichting Delta Climate Center	17
Fiche D	Fysieke ontwikkeling Kenniswerf Vlissingen	21
Fiche E	Vergroten vermogen Investeringsfonds Zeeland	24
Fiche F	Bereikbaarheid	27
Fiche G	Industrie en Haven (afgerond)	36
Fiche H	Zorg	40
Fiche I	Arbeidsmarkt: impuls werkzoekenden	51
Fiche J	Aardgasvrije wijken (afgerond)	54
Fiche K	Ontvlechten Evides en PZEM (afgerond)	56
Bijlage		58

FICHE A: VERGOEDEN VAN GEMAAKTE KOSTEN

Fiche A: Vergoeden van gemaakte kosten (afgerond)

In Wind in de zeilen was afgesproken dat het Rijk alle gemaakte kosten voor de getroffen voorbereidingen voor de Marinierskazerne in Vlissingen zou vergoeden. Het ging hierbij om in totaal € 20,942 miljoen aan gemaakte kosten die het rijk aan de gemeente Vlissingen, de provincie Zeeland en het Waterschap Scheldestromen zou vergoeden.

Bereikt resultaat

De overdracht van alle gronden van het marinierskazerneterrein heeft in 2023 plaatsgevonden. Dit betreffen:

- gronden die door de provincie aan het rijk in erfpacht zijn uitgegeven.
- grond in bezit van het rijk (het ministerie van Defensie), een stuk van 9 hectare in het noordwesten en een apart stuk van 1 hectare met daarop het mobilisatie-complex en nog een klein perceel in het zuidwesten.
- gronden waarvan het rijk de erfpachtcanon bij North Sea Port voor 99 jaar heeft uitgegeven, waarbij de canon reeds is afgekocht en waarop een marinekazerne staat.

Met betrekking tot de overdracht van gronden is afgesproken dat alle gronden om niet overgedragen worden. Voor de overdracht van gronden is een symbolische prijs van € 1,00 gehanteerd.

Uitvoeringspartijen

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) staat in de lead, en werkt samen met het ministerie van Defensie, de provincie Zeeland, North Sea Port, gemeente Vlissingen en het waterschap Scheldestromen.

Afronding project

Met de overdracht van het eigendom van de gronden zoals hierboven genoemd is fiche A afgerond.

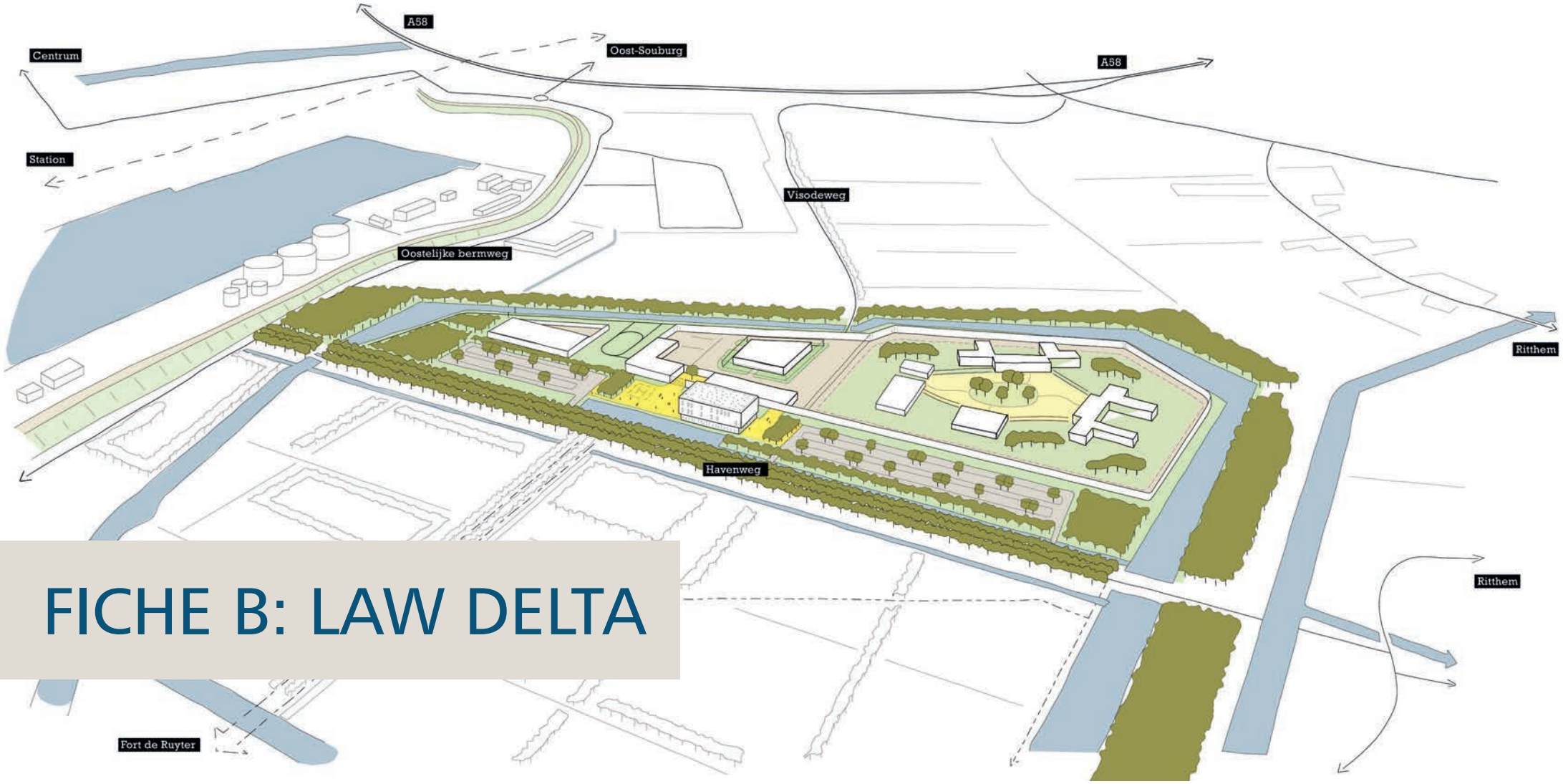

FICHE B: LAW DELTA

Fiche B: Law Delta

Algemene beschrijving

Als gevolg van ontwikkelingen in het veiligheidsbeeld van Nederland neemt binnen de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) het aantal gedetineerden met extreme vlucht-, veiligheids- en maatschappelijke risico's gestaag toe. Voor deze gedetineerden is een hoog tot zeer hoog beveiligingsniveau noodzakelijk. De bestaande voorzieningen zitten echter tegen het maximum van hun capaciteit. Daarnaast is het zowel vanuit het belang van de opsporing en vervolging, het tegengaan van ongewenste netwerkvorming in detentie als het beheersen van het dreigingsrisico tegen de inrichtingen om dergelijke verdachten/ gedetineerden gescheiden van elkaar te kunnen plaatsen.

Bovendien is een tweede extra beveiligde inrichting gewenst, waarbij de combinatie van gevangenhouden en de aanwezigheid van een hoog beveiligde zittingslocatie op een complex zorgt voor meer efficiëntie en minder risicovolle vervoersbewegingen.

De ontwikkelingen in het veiligheidsbeeld van Nederland hebben ook hun weerslag op de strafrechtketen. Het kabinet heeft daarom besloten te investeren in de bewaking en beveiliging van advocaten, officieren van justitie en rechters die bij de opsporing, vervolging en berechting van leden van de zware georganiseerde criminaliteit betrokken zijn. Naast deze persoonsbeveiliging stelt dit offensief ook eisen aan de beveiliging van de zittingslocaties waar extra risicovolle zittingen gehouden worden. De bestaande hoog beveiligde zittingslocaties zijn in aantal onvoldoende om in de vraag vanuit Rechtspraak en OM te voorzien. Dit alles heeft ertoe geleid dat er op het nieuw aangewezen terrein van het Justitieel Complex Vlissingen een hoog beveiligde zittingslocatie zal worden gerealiseerd.

Tegen deze achtergrond biedt Wind in de zeilen de gelegenheid om Zeeland een zeer betekenisvol fysiek alternatief te bieden voor de misgelopen marinierskazerne en tegelijk in bovenstaande behoefte te voorzien. Een win-win situatie voor de gemeente Vlissingen, de provincie Zeeland en het kabinet (zie Kamerbrief van 14 juli 2020 – 'Nadere informatie over Justitieel Complex Vlissingen').

Zo wordt er een Justitieel Complex Vlissingen gebouwd dat in elk geval de volgende functies omvat:

1. Een hoog beveiligde zittingslocatie;
2. Een penitentiaire inrichting voor zwaardere doelgroepen met daarbij een extra beveiligde inrichting en een steunpunt van de Dienst Vervoer & Ondersteuning;
3. Een beveiligde faciliteit waar rechters, officieren van justitie en advocaten tijdens zittingsdagen kunnen overnachten en werken.

Het Strategisch Kenniscentrum Georganiseerde Ondermijnende Criminaliteit (SKC) wordt eveneens gevestigd in de gemeente Vlissingen

Fiche B1 Justitieel Complex Vlissingen

Algemene beschrijving

Het Justitieel Complex Vlissingen (JCV) wordt een uniek complex in Nederland waarbij delen van de strafrechtketen op één terrein worden gesitueerd om de veiligheid optimaal te borgen. Het complex heeft een dubbele functie met een eigenstandige opdracht. Een zittingslocatie is een landelijke voorziening die zich primair richt op parketten en rechtbanken ten zuiden van de grote rivieren en ook ruimte biedt voor het arrondissement Rotterdam. Door het combineren van een gevangenis en een zittingslocatie in een hoog beveiligde omgeving ontstaat een voor Nederland nieuw concept. Hierdoor kan een deel van deze zware vluchtgevaarlijke criminelen in één veilige omgeving worden gedetineerd en berecht. Dat verkleint bij een deel van de gedetineerden de vervoersbewegingen en daarmee het risico op ontvluchting. Voor Nederland is dit een unieke combinatie.

Uitvoeringspartijen

Dienst Justitiële Inrichtingen, samen met het Rijksvastgoedbedrijf, de Raad voor de Rechtspraak, het Openbaar Ministerie, de gemeente Vlissingen, provincie Zeeland en het Waterschap Scheldestromen.

Afronding project

De actuele planning voor de ingebruikname van het Justitieel Complex Vlissingen is medio 2030.

Beoogd resultaat

Er wordt een Justitieel Complex Vlissingen gebouwd dat in elk geval de volgende functies omvat:

1. Een hoog beveiligde zittingslocatie;
2. Een penitentiaire inrichting voor zwaardere doelgroepen met daarbij een extra beveiligde inrichting en een steunpunt van de Dienst Vervoer & Ondersteuning;
3. Een beveiligde faciliteit waar rechters, officieren van justitie en advocaten tijdens zittingsdagen kunnen overnachten en werken.

Ook worden de benodigde toegangswegen aangepast.

Financiën
Voor de financiering van de hoog beveiligde zittingslocatie in Vlissingen met de beveiligde overnachtingsfaciliteit wordt structureel vanaf de operationalisatie van het JCV € 3,870 miljoen per jaar beschikbaar gesteld. Met betrekking tot de extra beveiligde penitentiaire inrichting en het bijbehorende steunpunt van de Dienst Vervoer & Ondersteuning worden de uitgaven op structureel € 52 miljoen per jaar geraamd.

De kosten voor de inzet van het gevangenispersoneel en de investeringen in de bouw van het JCV ontstaan over enkele jaren. Daarom zijn ook de financiële middelen opgenomen in de begroting van 2025 en verder.

Zodra een marktpartij zich heeft ingeschreven voor de aanbesteding, ontstaat er zicht op de verhouding van kosten en het financiële kader voor de bouw van het Justitieel Complex Vlissingen in de begroting.

Op basis van de verder geconcretiseerde planvorming voor het JCV-complex is inmiddels wel duidelijk dat de investeringskosten voor de bouw van het complex zeer fors zijn toegenomen door onder andere de stijgende prijzen als gevolg van de Oekraïne-oorlog en de oplopende rentevoet over het te financieren bedrag. Door de vertraging in de oplevering van het complex en aansluitend de ingebruikname medio 2030 kunnen deze kostenstijgingen tot op heden nog worden gefinancierd uit de beschikbare middelen vanaf 2025 – 2029.

De activiteiten worden, in het kader van werving & selectie, door project Ingebruikname JCV met het oog op ingebruikname in 2030, eind 2024 – begin 2025 opgepakt. Tegen die tijd kan hierover meer gemeld worden.

Planning
Het Rijk (Rijksvastgoedbedrijf, ministerie JenV (Dienst Justitiële Inrichtingen en de Rechtspraak) werkt nauw samen met de gemeente Vlissingen, de provincie Zeeland en het Waterschap Scheldestromen om de realisatie van het JCV mogelijk te maken. De actuele planning voor de ingebruikname van dit complex is medio 2030.

Gedurende deze planning worden in overleg met de regio Zeeland afstemmingsmomenten georganiseerd met de omgeving (inwoners en het bedrijfsleven) over de voortgang van het JCV. Het Rijk zal daar in nauwe samenwerking met gemeente Vlissingen en Provincie Zeeland het initiatief in nemen. De samenwerking tussen het rijk en de regio op het gebied van communicatie is verankerd in de werkgroep communicatie van het bouwproject JCV.

2021-2024	Voorbereiding, aanbesteding en realisatie voor het bouwrijp maken van de grond. Ondertekening anterieure samenwerkingsovereenkomst
2022-2023	Voorbereidingsfase (uitwerking van de vraagspecificatie en de aanbestedingsstrategie).
2023-2027	Aanbestedingsprocedure en ontwerpfase, waaronder het vaststellen van het ontwerp het Justitieel Complex Vlissingen.
2024-2029	Realisatie ontsluitingswegen ten behoeve van het JCV.
2027-2029	Realisatie Justitieel Complex Vlissingen.
2024-2030	Start voorbereiding, werving en selectie personeel/ inrichten organisatie.
Eind 2029	Oplevering Justitieel Complex Vlissingen. Voorbereidingen voor ingebruikname.
Medio 2030	Ingebruikname Justitieel Complex Vlissingen.

Stand van zaken

De afgelopen periode zijn belangrijke mijlpalen behaald. Het bestemmingsplan voor het Stadslandgoed en het JCV is vastgesteld door de gemeenteraad van Vlissingen en onherroepelijk. Een belangrijke stap in het proces omdat dit een randvoorwaarde is om het JCV en het stadslandgoed te kunnen realiseren op de beoogde locatie. Een andere mijlpaal is de nieuwe fase waarin het project zit, de aanbestedingsfase. Met de marktpartijen die zijn geselecteerd wordt een aanbestedings-procedure doorlopen die medio 2024 moet leiden tot een gunning voor het ontwerp, de bouw en het onderhoud van het JCV.

Overige resultaten van de afgelopen periode:

- Het beeldkwaliteitsplan JCV heeft ter inzage gelegen en is op 9 november 2023 vastgesteld door de gemeenteraad van Vlissingen.
- Aanbesteding t.b.v. groene kraag heeft plaatsgevonden en geresulteerd in een opdracht aan een hovenier die de aanleg van de groene kraag gaat uitvoeren.
- Grondoverdracht van de ontsluitingswegen naar gemeente Vlissingen.
- Vaststelling van het definitief Ontwerp voor de Visodeweg en de Havenweg.

Naast bovenstaande mijlpalen zijn ook enkele ontwikkelingen in de omgeving die een raakvlak hebben met het JCV, welke hieronder worden toegelicht:

Gebleken is dat er een raakvlak is ontstaan in de planning van het dijkversterkingstraject en de aanpassing van de Oostelijke Bermweg ten behoeve van het JCV. De Oostelijke Bermweg wordt de hoofdontsluitingsweg voor het JCV en dient hiervoor verbreed te worden. In een gezamenlijke verkenning met de gemeente Vlissingen, de provincie Zeeland, Min IenW, het waterschap Scheldestromen, het RVB en het ministerie van Justitie en Veiligheid wordt onderzocht op welke wijze de ontsluitingsroute voor het JCV geborgd is op het moment van ingebruikname van het JCV.

Het ministerie van Justitie en Veiligheid en het Rijksvastgoedbedrijf hebben een zienswijze ingediend tegen de ontwerpvergunning voor een geitenhouderij in de nabijheid van het JCV. Een eventuele vergunning voor de geitenhouderij kan, in verband met de gezondheidsrisico's, grote gevolgen hebben voor de komst van het JCV. De toetsing van de vergunning ligt bij de gemeente.

Ten behoeve van de versnelling van de ontwikkeling van het zuidelijk deel van het stadslandgoed, en daarmee de integraliteit van het gehele stadslandgoed, heeft het ministerie van Justitie en Veiligheid een eenmalige bijdrage gedaan van € 2,4 mln. in de totstandkoming van het stadslandgoed. Met dit gebaar wordt vanuit het ministerie het belang onderschreven van een voortvarende realisatie van het stadslandgoed met als onderdeel daarvan het JCV en de waarde van deze landschappelijke inbedding voor de omgeving.

Vooruitblik

In de periode Q4 2023 – Q2 2024 worden de volgende resultaten verwacht:

- Aanleg van de groene kraag rondom de locatie van het JCV.
- Aanbesteding van de werkzaamheden voor de diepte detectie ten behoeve van de sanering van de ontplofbare oorlogsresten.
- Aanbesteding en gunning van het ontwerp, de bouw en het onderhoud van het JCV.
- Verdere uitwerking van het ontwerp en voorbereiding realisatie voor de verbreding van ontsluitingswegen.

B2: Strategisch Kenniscentrum Georganiseerde en Ondermijnende Criminaliteit (SKC)

Algemene beschrijving

Het kenniscentrum heeft als doel om een integraal, gezaghebbend strategisch beeld te krijgen van de aard, omvang, trends en ontwikkelingen in fenomenen van georganiseerde, ondermijnende criminaliteit. Het centrum levert onder andere een actueel beeld op om bestuur, gezag en partners in de aanpak te faciliteren bij het maken van strategische en tactische keuzes en prioritering op de langere termijn en het formuleren van doelstellingen. Het SKC is gevestigd aan het Bellamypark in Vlissingen.

Beoogd resultaat

De vestiging en operationalisering van een SKC in Vlissingen.

Uitvoeringspartijen

Stuurgroep Kennis en Expertise.

Afronding project

Het SKC wordt uiterlijk in 2023 gerealiseerd (vestiging en volledige operationalisering). Ter afsluiting van de bouw- en ontwikkelfase heeft het ministerie van JenV bij brief van 23 oktober 2023 de uitvoeringsregisseur Wind in de zeilen ingelicht hoe het SKC organisatorisch is geborgd. De zakelijke inhoud daarvan is hierna weergegeven onder stand van zaken.

Financiën

Voor het SKC wordt een bedrag oplopend tot structureel € 5,3 miljoen[1] beschikbaar gesteld (waarvan € 2 miljoen vanuit Wind in de zeilen). Met deze contouren en uitgangspunten is gekozen voor het splitsen van een zogenaamde opbouwfase van twee jaar (2021-2022) en een aansluitende consolidatiefase (vanaf 2023), waarin sprake is van een multidisciplinair en groeiend SKC met circa 20 tot circa 30 hoogopgeleide specialisten/wetenschappers. Op dit moment bestaat de organisatie uit 17 medewerkers, waarvan 7 woonachtig in de provincie Zeeland.

Planning

Bij de inrichting van het SKC was de planning om twee fases te onderscheiden: de bouw- en ontwikkelfase (in 2021-2022) en de overgang naar de consolidatiefase in 2023. Vanaf 2023 is het SKC opgenomen als projectorganisatie binnen het sturingsmodel JenV (zie hierna onder stand van zaken). Hiermee is de bouw- en ontwikkelfase voltooid en richt het SKC zich op doorontwikkeling van zijn producten en een duurzame, professionele inrichting.

2023/2024 consolidatiefase		
2023	Q4	Presentatie inzicht en dreigingsbeeld Oost-Europa
2023	Q4	Presentatie inzicht en dreiging Vuurwapens, explosieven en geweld
2023	Q4	Nieuwe directeur SKC geworven
2024	Q4	Jaarplan 2024 gereed
2024	Q1	Organisatie en Formatie rapport opgesteld
2024	Q2	Presentatie inzicht en dreigingsbeeld Afrika
2024	Q4	Alle deelanalyses geïntegreerd in één strategisch dreigingsbeeld

Door verschillende oorzaken (einde detachering, pensionering, ziekte) is de personele bezetting van het SKC gedurende 2023 enigszins afgenomen. Dit heeft gevolgen gehad voor de realisatie van de planning, waarin enkele analyses zijn vertraagd. Het streven is nog altijd om in 2024 alle deelanalyses samen te voegen in strategische dreigingsanalyse.

[1] *Het eerdere structurele bedrag van € 5 miljoen is met € 0,3 miljoen verhoogd als gevolg van loon- en prijsbijstelling.*

Stand van zaken

Nieuwe directeur
In oktober 2023 is een interim-directeur bij het SKC gestart, ter overbrugging van de periode tussen pensionering van de voormalige directeur en het moment dat de nieuwe directeur zal kunnen starten. De verwachting is dat in de loop van Q1 2024 de nieuwe directeur in functie zal zijn.

Producten
Eind 2023 levert het SKC de zogeheten East-European Corridor (EEC) op. Deze analyse brengt de dreiging van ondermijnende (drugs)criminaliteit van Oost-Europa op Nederland in beeld. Parallel hieraan presenteert het SKC zijn analyse van het risico dat wapens en explosieven uit de oorlog in Oekraïne in criminele handen vallen. Tot slot wordt eind 2023 de in 2022 opgeleverde Transatlantic Corridor (TAC) ge-update.

Organisatie-en formatieplan (O&F-plan)
SKC en Min JenV werken gezamenlijk aan een O&F-plan voor het SKC. Dit plan zal met de komst van de nieuwe directeur en betrokkenheid van medewerkers en medezeggenschap in 2024 worden afgerond.

Organisatorische inrichting
De relatie tussen het ministerie van Justitie en Veiligheid en het SKC is ingericht op basis van het sturingsmodel JenV. Dit betekent dat er een structurele relatie bestaat, op basis van het ritme van de plannings- en begrotingscyclus, in de driehoek eigenaar, opdrachtgever en opdrachtnemer. Het sturingsmodel richt zich op de continuïteit van de publieke taakuitoefening, de effectieve en efficiënte uitvoering van publieke taken en het afleggen van verantwoording over de prestaties. Het SKC functioneert op dit moment als dienst met korte lijnen naar het bestuursdepartement. De precieze positionering van het SKC binnen het JenV-landschap zal zich de komende jaren verder uitkristalliseren.

Vooruitblik

Evenals in 2023 wordt in 2024 inhoudelijk verder gewerkt aan de ontwikkeling van diverse producten op basis van eigen inzichten en de behoefte van de partnerorganisaties. Daarbij is in het bijzonder aandacht voor de manier waarop binnen de ondermijningsaanpak opvolging wordt gegevens aan de strategische dreigingsbeelden van het SKC, zodat deze hun richtinggevende functie optimaal vervullen. In nauw overleg met de partnerorganisaties (onder meer politie, douane, openbaar ministerie, FIOD) en DGO van het ministerie van JenV wordt daarnaast bezien op welke wijze de inhoudelijke betrokkenheid van de partners het beste kan worden georganiseerd, zodat wordt geborgd dat de programmering en producten van het SKC optimaal aansluiten op de behoefte van de partners.

Fiche C: Oprichting Delta Climate Center

Fiche C: Oprichting Delta Climate Center

Algemene beschrijving

Dit fiche betreft het oprichten van het Delta Climate Center (DCC) voor water, voedsel en energie op de Kenniswerf in Vlissingen. Hierin werken de Zeeuwse kennisinstellingen (HZ University of Applied Sciences, Scalda en University College Roosevelt) samen met Universiteit Utrecht, Wageningen University & Research en Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NWO-I/NIOZ).

De betrokken departementen hierbij zijn de ministeries van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), Landbouw, Natuur en Voedsel-kwaliteit (LNV), Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en Economische Zaken en Klimaat (EZK).

Beoogd resultaat

De missie van het DCC is om invulling te geven aan de maatschappelijke opgave: “Leven en werken in de Delta: klimaatadaptatie door natuurlijke oplossingen”. De kernopdracht van het centrum is om innovatieve oplossingen te realiseren voor een toekomstbestendige, veilige en welvarende Delta. Op vier niveaus wordt deze opgave ingevuld: onderzoek, onderwijs, valorisatie en business development.

Uitvoeringspartijen

De founders van het Delta Climate Center zijn: HZ University of Applied Sciences, Scalda, University College Roosevelt, Universiteit Utrecht, Wageningen University & Research en het Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NWO-I/NIOZ).

Daarnaast zijn betrokken: het Rijk, Provincie Zeeland/Campus Zeeland, Gemeente Vlissingen, Dockwize, Impuls Zeeland en Economic Board Zeeland.

De ambitie is om ook contacten te leggen met andere partijen zoals bijvoorbeeld Ecoshape, Deltares, TU Delft en de Universiteit Gent en te bezien hoe zij betrokken kunnen worden bij het DCC.

Afronding project

In de jaren 2023-2032 zijn er middelen vanuit het Rijk en de Provincie Zeeland voor het DCC beschikbaar. Vanaf 2033 draagt het bestuur van het DCC de verantwoordelijkheid voor de continuïteit en is er dus geen (financiële) steun meer vanuit het Rijk.

Financiën

De totale bijdrage van het Rijk aan het DCC vanuit Wind in de zeilen bedraagt € 68.410.000, incl btw. Provincie Zeeland stelt € 20 mln (incl btw) beschikbaar voor het DCC

Planning

Inmiddels is de beoogde planning, d.w.z. volledige start per 1 september 2023, niet haalbaar gebleken. Dit komt onder andere door de verplichte toets op het stichtingenkader, waardoor de stichting DCC nog niet kan worden opgericht en de subsidies van het Rijk en Provincie Zeeland nog niet kunnen worden aangevraagd. Het doorlopen van de procedure duurt naar verwachting ongeveer 6 maanden, waardoor stichting DCC waarschijnlijk in het tweede kwartaal van 2024 kan worden opgericht. Naar verwachting kunnen de subsidiebeschikkingen hierdoor pas in april/mei 2024 worden afgegeven.

Ondertussen loopt de voorbereiding van het DCC door en ontstaan er kosten. Het ministerie van OCW, Provincie Zeeland, Gemeente Vlissingen en de projectorganisatie van DCC hebben verschillende scenario's verkend, die het DCC in staat zouden moeten stellen om alsnog per 1 januari 2024 volledig van start te kunnen gaan met alle geplande activiteiten. Voor wat betreft de subsidie van OCW zou het gaan om het aanvragen van zes aparte projectsubsidies (een aanvraag per founder) om de eerste helft van 2024 te overbruggen. Bij Provincie Zeeland zou het gaan om een beschikking aan stichting DCC (medio 2024, o.b.v. een subsidieverzoek van de stichting DCC), die met terugwerkende kracht de kosten vanaf januari 2024 dekt. Aan de praktische invulling wordt op het moment van schrijven nog gewerkt.

Stand van zaken

In februari jl. is, na consultaties met verschillende stakeholders en verwerking van e.e.a. in het DCC-plan en de business case/beste-dingsplan het gehele pakket goedgekeurd door de Stuurgroep WIZ. Vanaf dat moment zijn de Founders aan de slag gegaan met de uitvoering van het DCC-plan. Onder leiding van een procesmanager zijn zes werkgroepen opgezet. Dit heeft geleid tot o.a. de volgende resultaten:

Governance en huisvesting

De Raad van Bestuur is benoemd en per 1 oktober 2023 gedeeltelijk in functie. De onafhankelijk voorzitter is benoemd; de overige leden van het DCC bestuur zijn bekend. De zakelijk directeur is op 1 september 2023 gestart. De wetenschappelijk directeur is benoemd en start per 1 januari 2024. Aan de invulling van de adviesraad wordt gewerkt. Het DCC is zichtbaar gevestigd in de HZ-toren aan de Edisonweg te Vlissingen.

Onderzoek

Twee van de drie icoonprojecten zijn op hoofdlijnen bekend en omschreven, te weten Delta Proteïn en Delta Prosperity. De projectontwikkeling loopt gestaag door. Er worden diverse werksessies georganiseerd (community building) om de projecten vorm te geven. Hierbij gaat het niet alleen om krachtenbundeling op inhoud, maar ook om het verkennen van verschillende samenwerkingsvormen. Momenteel is nog onduidelijk wanneer de icoonprojecten precies van start kunnen gaan. Dit is mede afhankelijk van het proces rond de subsidieaanvragen. Voor een aantal posities (hoogleraren, practoren) zijn al mensen aangesteld, voor andere posities loopt de werving of moet nog moet nog worden geworven.

Onderwijs

De werkgroep onderwijs heeft een voorstel ontwikkeld ter invulling van het proces naar de doorlopende/gezamenlijke leerlijn. Er zijn hierbij al diverse concrete aanknopingspunten voor samenwerking geïdentificeerd en opgepakt. De komende maanden worden meerdere bijeenkomsten (community building) georganiseerd om elkaars werelden beter te leren kennen, hetgeen van belang is om de gezamenlijke leerlijn goed vorm te kunnen geven. Ook zal een verdere omgevings-/behoefteanalyse worden opgestart.

Co-creatie/Business development

De werkgroep co-creatie brengt momenteel in kaart op welke netwerken, projecten en andere samenwerkingsverbanden het DCC kan voortbouwen. Het uitgangspunt hierbij is: bestaande netwerken en activiteiten met elkaar verbinden en versterken. Daarnaast, heel gericht, complementaire initiatieven opstarten, o.a. rond de icoonprojecten. Voorts worden samenwerkings-afspraken gemaakt met relevante Zeeuwse partijen, zoals Impuls Zeeland en Dockwize. Ook worden samenwerkingsmogelijkheden verkend met diverse partijen buiten Zeeland.[2] DCC zet in op brede ecosysteemontwikkeling rond DCC thema's.

Communicatie

De huisstijl, het logo en de website zijn ontwikkeld. Binnenkort volgt een korte introductievideo over DCC. Als volgende stap wordt een communicatiestrategie ontwikkeld. De werving van structurele communicatie-inzet voor het DCC-bureau loopt.

Juridische en financiële zaken

De werkgroepen juridische en financiële zaken bereiden de oprichting van de stichting, de samenwerkingsovereenkomst en de subsidieaanvragen voor.

[2] *Voor een (niet uitputtende) lijst met partijen waar al relaties mee bestaan, wordt verwezen naar het projectplan van februari 2023.*

Vooruitblik

Alle betrokkenen gaan de komende maanden verder met alle zaken die noodzakelijk zijn om het DCC per begin juli te kunnen openen. Dat betekent:

- Het afronden van de concept stichtingsakte en samenwerkingsovereenkomst ter oprichting en operationalisering van stichting DCC.
- Het ontwikkelen en indienen van de subsidieaanvragen bij Provincie Zeeland en het ministerie van OCW voor de verdere ontwikkeling van het DCC. Via een tussenoplossing wordt gewerkt aan de mogelijkheid om al vanaf januari 2024 volledig te kunnen starten in plaats van juni 2024.
- Het verder ontwikkelen van de drie icoonprojecten incl. een verkenning van mogelijke opdrachten ('challenges') voor studenten verbonden aan deze projecten.
- Het verder voorbereiden van de gezamenlijk onderzoeks- en onderwijsagenda o.a. door middel van community building activiteiten. Hierbij zal nadrukkelijk aandacht zijn voor 'laaghangend fruit': d.w.z. welke bestaande samenwerkingen kunnen al op korte termijn versterkt worden om zichtbaarheid en concrete invulling te genereren?
- Het voorbereiden van de officiële feestelijke aftrap van het DCC in de eerste helft van 2024.

FICHE D: Fysieke ontwikkeling Kenniswerf Vlissingen

Fiche D: Fysieke ontwikkeling Kenniswerf Vlissingen

Algemene beschrijving

De Kenniswerf Vlissingen heeft de potentie om door te groeien naar een toonaangevende campus in Zeeland met spin-off naar in heel Zeeland. Om de fysieke ontwikkeling van de Kenniswerf te versnellen worden de volgende projecten gerealiseerd::

- Om de vestiging van bedrijven mogelijk te maken en verder te versnellen is voor de fysieke ontwikkeling van de Kenniswerf een eenmalige investering van € 15 miljoen beschikbaar gesteld om het gebied verder te revitaliseren.
- Op de Kenniswerf is het Delta Climate Center (DCC) voor water, voedsel en energie opgericht. Met de oprichting van het DCC zal het vestigings- klimaat voor bedrijven verbeteren (fiche C).
- Een tweede aspect betreft het vergroten van het vermogen van het Investeringsfonds Zeeland (fiche E). Hiermee worden kennisintensieve bedrijven aangetrokken en kan geïnvesteerd worden in startups, scale-ups en groeiende ondernemingen op de Kenniswerf, die ontstaan als spin-off van het DCC.

Beoogd resultaat

Het resultaat is dat er binnen de Kenniswerf meer vestigingsmogelijkheden komen voor nieuwe ontwikkel-, test- en demofaciliteiten (zoals meegenomen in de plannen voor het Delta Climate Center), starters, scale-ups en R&D-afdelingen. Het uiteindelijke doel is om de Kenniswerf uit te laten groeien tot een toonaangevende campus voor Zeeland met spin-off in heel Zeeland.
De opbrengst van dit fiche heeft twee effecten:

- Een sociaaleconomisch effect; het creëren van een groei- en landingsplaats voor ontwikkel-, test- en demolocaties, demolocaties en innovatieve en ambitieuze bedrijven draagt sterk bij aan de ambitie om de Kenniswerf de innovatieve broedplaats te laten zijn.
- Een werkgelegenheidseffect; circa 380 voltijdbanen als gevolg van het landen van nieuwe bedrijven op de Kenniswerf en in de regio. Door op de Kenniswerf te werken met groeiformules wordt continu nieuwe werkgelegenheid gecreëerd en gestimuleerd.

Uitvoeringspartijen

De gemeente Vlissingen is de trekker van dit fiche. Er bestaat een sterke relatie met de fiches C (Delta Climate Center), E (Vergroten vermogen Investeringsfonds Zeeland) en F (Stationsgebied) en mogelijk ook met fiche B (in verband met het Strategisch Kenniscentrum Georganiseerde en Ondermijnende Criminaliteit (SKC) gevestigd in Vlissingen). Daarom wordt er samengewerkt met vertegenwoordigers van het ministerie van BZK, de provincie Zeeland, Dockwize, Impuls en de kennisinstellingen (HZ University of Applied Sciences, Scalda en University College Roosevelt). Van belang is om de onderlinge samenhang te blijven bewaken.
Daarnaast is voor een succesvolle ontwikkeling van de Kenniswerf, met een brede spin-off in Vlissingen en Zeeland ook de samenhang tussen de reeds lopende Kenniswerfontwikkeling en de voorziene impuls voor de Kenniswerf vanuit Wind in de zeilen randvoorwaardelijk.

Afronding project

Na besluitvorming over de Ontwikkelvisie Kenniswerf worden de verwervingen van percelen stapsgewijs geïntensiveerd.
Met de verwervingen, en bouwrijp maken, van de percelen ontstaat ruimte voor het vestigen van nieuwe ontwikkel-, test- en demofaciliteiten (zoals meegenomen in de plannen voor het DCC) starters, scale-ups en R&D afdelingen.

Financiën

Vanuit het pakket Wind in de zeilen is door het rijk € 15 miljoen beschikbaar gesteld en ontvangen door de gemeente Vlissingen.

Planvorming Kenniswerf bestaande uit:

• Het concretiseren en actualiseren van de ontwikkelvisie Kenniswerf, i.s.m. HZ, Scalda en Dockwize, inclusief het opzetten van een grondexploitatie voor de onderdelen van het plangebied Wind in de zeilen.	Q2 2022 - Q3 2023
• Commitment van de genoemde partijen over de ontwikkelvisie Kenniswerf.	Q4 2023
• Besluitvorming over de ontwikkelvisie Kenniswerf door de gemeenteraad en het openen van de grondexploitatie;	Q1 2024
• Het vaststellen van een lange termijn communicatie - en marketingplan.	Q1 2024
• Uitvoeringsfase (grondverwerving)	2022 - 2025*

*Na besluitvorming over de ontwikkelvisie zal meer duidelijkheid ontstaan over de doorlooptijd van dit project.

Stand van zaken

Ten behoeve van de gebiedsontwikkeling Kenniswerf is eerder een Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) gevestigd en een Voorbereidingsbesluit genomen.

Ten behoeve van de uitvoeringsfase (grondverwerving) is een grondverwerver aangesteld. Voor een tweetal percelen is in principe overeenstemming over verwerving. Planning is dat de overdracht van deze percelen eind 2023 plaats zal vinden. Daarnaast vinden diverse gesprekken plaats over verwerving van andere percelen.

In samenwerking met belangrijke sleutelspelers in het gebied, te weten HZ, Scalda en Dockwize, wordt de ontwikkelvisie Kenniswerf opgesteld. Onder aansturing van een externe procesbegeleider heeft in juli 2023 de vijfde creatie-sessie plaatsgevonden om te komen tot een breed gedragen integrale ontwikkelvisie. Een eerste concept van de visie is inmiddels door de externe procesbegeleider opgeleverd aan alle partijen voor reactie. De planning is om een breed gedragen ontwikkelvisie in het eerste kwartaal van 2024 ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad.

Vooruitblik

De aangestelde grondverwerver werkt de komende periode een strategisch verwervingsplan uit in samenhang met de ontwikkelvisie. Na vaststelling van de visie door de gemeenteraad, zullen de lopende gesprekken om te komen tot minnelijke verwerving van de in dit fiche genoemde percelen geïntensiveerd worden.

In 2024 zal door de buitendienst van de gemeente Vlissingen een nieuwe locatie in gebruik worden genomen. Hierdoor komt de locatie aan de Edisonweg beschikbaar voor de campusontwikkeling.

Om ruimtelijke sturing op het gebied te behouden wordt in december 2023 opnieuw een voorbereidingsbesluit ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad. Dit omdat het huidige voorbereidingsbesluit dan komt te vervallen.

In het voorjaar van 2024 wordt het gevestigde Wet voorkeursrecht gemeenten verlengd met het vaststellen van de omgevingsvisie gemeente Vlissingen. Hiermee wordt ongewenste speculatie voorkomen.

De ambitie is om de ontwikkelvisie Kenniswerf, inclusief grondexploitatie, in het eerste kwartaal van 2024 door de gemeenteraad vast te laten stellen. Na vaststelling van deze ontwikkelvisie wordt een start gemaakt met het omgevingsplan voor de campusontwikkeling, zodat er ook een juridische basis ligt voor de voorziene ontwikkeling. Bij het omgevingsplan wordt besluitvorming voorgelegd over het meer actief oppakken van de verwervingen.

FICHE E: Vergroten vermogen Investeringsfonds Zeeland

Fiche E: Vergroten vermogen Investeringsfonds Zeeland

Algemene beschrijving

Dit fiche bevat een onderbouwing van de extra gevraagde financiële middelen van in totaal € 20 miljoen voor het vergroten van het vermogen van het Investeringsfonds Zeeland. Deze middelen zijn bestemd voor:

- Het aantrekken van kennisintensieve bedrijven voor Zeeland door het fondsvermogen van het Zeeuws Participatiefonds 3 B.V. op te hogen met € 15 miljoen.
- Het investeren in startups, scale-ups en groeiende ondernemingen, onder andere op de Kenniswerf. Zo wordt InnoGo! versterkt (€ 3,5 miljoen) en wordt de fondsomvang van het Zeeuws Participatiefonds 2 B.V. verhoogd met € 1,5 miljoen voor vervolginvesteringen in deze bedrijven.

Beoogd resultaat

Het Rijk heeft € 20 miljoen ter beschikking gesteld aan het Investeringsfonds Zeeland met als doel het structureel versterken van:

- Het Zeeuwse vestigingsklimaat: met het vergroten van het investeringsvermogen van het Investeringsfonds Zeeland vergroot de provincie structureel de kans op meer succesvolle acquisitie van kennisintensieve bedrijven, zodat Zeeland aantrekkelijker wordt voor hoger opgeleiden en andere potentiële bedrijven (magneetwerking).
- De werkgelegenheid in Zeeland: hoogwaardige kennisbedrijven brengen meer toegevoegde waarde met zich mee. Kennisintensieve bedrijven creëren ook hoogwaardige werkgelegenheid voor de lange termijn. Er wordt extra werkgelegenheid verwacht: 400 fte voor € 20 miljoen.
- De sociaal-economische structuur in Zeeland: het is wenselijk dat de verhouding theoretisch en praktisch opgeleiden beter in balans komt in Zeeland. Het aantrekken van kennisintensievere bedrijven helpt hierbij. Dit zorgt tevens voor een meer gevarieerde arbeidsmarkt, waardoor de mogelijkheid tot vestiging van 'nieuwkomers' wordt vergroot.

Uitvoeringspartijen

Investeringsfonds Zeeland, samen met Provincie Zeeland en het ministerie van EZK.

Afronding project

Het totaalbedrag van € 20 miljoen wordt tot en met 2023 in vier tranches van €5 miljoen beschikbaar gesteld door het rijk aan het Investeringsfonds Zeeland. De financieringen vanuit het Investeringsfonds Zeeland gaan ook na 2023 door, omdat de middelen revolverend worden ingezet.

Financiën

Er wordt een bedrag van totaal € 20 miljoen ter beschikking gesteld. Dit wordt als volgt verdeeld over de bestaande investeringsfondsen:

- Een bedrag van € 3,5 miljoen ten behoeve van InnoGo!
- Een bedrag van €1,5 miljoen ten behoeve van het Zeeuws Participatiefonds 2 B.V.
- Een bedrag van € 15 miljoen ten behoeve van Zeeuws Participatiefonds 3 B.V.

De eerste drie tranches van € 5 miljoen zijn inmiddels ontvangen, de vierde tranche van €5 miljoen is eind 2023 ontvangen

Planning

De ministerraad heeft op 6 november 2020 een besluit genomen over de agiostorting van €20 miljoen. Na de voorhangprocedure in de Tweede Kamer is op de Algemene vergadering van Aandeelhouders van het Investeringsfonds Zeeland een besluit een besluit genomen over de vergroting van het vermogen van het Investeringsfonds Zeeland. De bestuursovereenkomst “Wind in de zeilen Innovatiefinanciering” is in februari 2021 door het Rijk, Provincie en Impuls ondertekend. De leadflow bij InnoGo! is mede afhankelijk van de tijdige en succesvolle opstart van het Delta Climate Center (fiche C).

Stand van zaken

In het afgelopen half jaar zijn geen nieuwe Investeringen vanuit het Zeeuws Participatiefonds gedaan. Voor de huidige portfolio verwijzen wij naar de onderstaande tabel.

Vanuit InnoGo! Is een zevende financiering verstrekt aan Circular Industries van €285.000. Zij gaan een fabriek in Terneuzen bouwen voor het recyclen van printplaten. Momenteel zijn er 3 fte in dienst.
Samengevat geeft dit het volgende beeld (verwachting is dat de volledige investeringsbedragen worden uitgeboekt):

Zeeuws Participatiefonds

Bedrijf	Investeringsbedrag	Uitgeboekt
Alta Carbon Utalisation	€ 2.500.000	€ 2.500.000
Thorizon	€ 1.500.000	€ 855.263
Allyourz	€ 700.000	€ 550.000
Hydrauvision	€ 1.500.000	€ 1.500.000
Totaal	**€ 6.200.000**	**€ 5.405.263**

Innogo

Bedrijf	Investeringsbedrag	Uitgeboekt
Sealution	€ 75.000	€ 75.000
Offshore Warning Systems	€ 50.000	€ 50.000
Qmedic	€ 350.000	€ 350.000
The Content Exchange	€ 350.000	€ 350.000
Ecolands	€ 350.000	€ 350.000
Hudson Dynamics	€ 350.000	€ 175.000
Circular Industries	€ 285.000	€ 142.500
Totaal	**€ 1.810.000**	**€ 1.492.500**

Revolverendheid

Het ZPF en InnoGo! zijn fondsen die hun middelen verschillend investeren. Zoals de naam het zegt, participeert het ZPF voornamelijk in innovatieve bedrijven. InnoGo! is een fonds dat hoofdzakelijk leningen verstrekt aan innovatieve bedrijven.

Om de kans op rendement bij participaties in vroege groei bedrijven (doelgroep ZPF) te vergroten, is een investeringshorizon van minimaal 5 tot 8 jaar noodzakelijk. Echter, bij DeepTech innovaties, zoals Thorizon, is de zogeheten “time-to-market” 15 à 20 jaar. Indien bedrijven zich positief ontwikkelen, loont het dus qua rendement om als aandeelhouder langer betrokken te blijven.

Verder verstrekt InnoGo! leningen aan bedrijven in de vroege fase (voor of net na marktintroductie). InnoGo! werkt daardoor met een rente- en aflossingsvrije periode van 1 à 2 jaar. De bedrijven hebben namelijk hun liquiditeiten nodig voor de ontwikkeling van hun innovatie en groei van de organisatie. In het merendeel van de gevallen merken wij dat bedrijven na deze aflossingsvrije periode nog steeds onvoldoende middelen hebben om de geplande aflossing te voldoen. Bij een goede onderbouwing stellen wij onze aflossing verder uit. Om die reden vindt vaak pas 2 à 3 jaar na verstrekking van de lening de eerste aflossing plaats.

Alhoewel beide fondsen dus een bepaalde revolverendheid nastreven, betreft het revolverendheid op de lange termijn. De verwachting is dat op de korte termijn, lees binnen 1 à 2 jaar, weinig tot geen geïnvesteerde WiZ-middelen terugvloeien naar de fondsen. Op de lange termijn houden de fondsen vast aan hun revolverendheid-streefdoelen.

Vooruitblik

Het Investeringsfonds Zeeland is in gesprek met diverse leads, waarvan wordt onderzocht of deze gaan leiden tot een investeringsvoorstel.

Fiche F: Bereikbaarheid

Fiche F: Bereikbaarheid

F1: Intercity Vlissingen-Randstad

Algemene beschrijving

Zoals in het bestuursakkoord opgenomen wordt de verbinding Vlissingen-Rotterdam/Amsterdam in drie stappen verbeterd:
Stap 1 (december 2021): introductie van een intercity Vlissingen-Rotterdam één keer per uur en een sprinter Vlissingen-Roosendaal twee keer per uur (een sprinter eindigt in Roosendaal, de andere sprinter rijdt als IC door naar Rotterdam) . Dit levert circa 20 minuten reistijdwinst op naar Rotterdam. Mogelijkheden om één van de sprinters door te laten rijden naar Dordrecht zal betrokken moeten worden bij een onderzoek dat ProRail uitvoert. Inzet is in ieder geval dat de aansluiting en overstapmogelijkheden in Roosendaal dusdanig zijn dat de huidige reistijden richting de Randstad en de Brabantse steden niet verslechteren.

Stap 2 (2023-2025): versnelling van de intercity door aansluiting van de Zeeuwse lijn op de Hogesnelheidslijn (HSL, Intercity Direct), in lijn met Toekomstbeeld OV 2040. Op deze manier ontstaat een reistijdwinst van 60 minuten richting Amsterdam.

Stap 3 (uiterlijk 2030): het rijk, de regio en vervoerder onderzoeken of frequentieverhoging van de intercity mogelijk is. Hiervoor worden in Wind in de zeilen drie voorwaarden gesteld:

- Een gezonde businesscase.
- Rekenschap nemen van de perifere ligging.
- Een afspraak over een kosten-batenafweging.

Beoogd resultaat

In het bestuursakkoord wordt een aantal te behalen resultaten onderscheiden:

- Reistijdwinst: bij de introductie van de intercity (stap 1) 20 minuten richting Rotterdam, bij verdere versnelling van de intercity (stap 2) 60 minuten richting Amsterdam.
- Reistijdbaten: de reistijdbaten worden becijferd op € 1 - € 3 miljoen voor reizigers op werkdagen tussen Zeeuwse economische centra en op € 5 - € 8 miljoen voor reizigers naar economische centra buiten Zeeland.
- Indirecte economische effecten.

Uitvoeringspartijen

Het ministerie van IenW, samen met de provincie Zeeland, NS en ProRail.
Afronding project

- December 2021: introductie intercity Vlissingen-Rotterdam (1 keer per uur) en sprinter Vlissingen-Roosendaal (2 keer per uur).
- 2023-2025: versnelling van de intercity door aansluiting van de Zeeuwse lijn op de Hogesnelheidslijn (HSL, Intercity Direct).
- Uiterlijk 2030: onderzoek naar mogelijkheid frequentieverhoging van de intercity.

Financiën

In het Bestuursakkoord van Wind in de zeilen is afgesproken, dat een incidenteel bedrag van € 50 miljoen wordt gereserveerd voor de uitvoering van de infrastructurele maatregelen. Ook is structureel € 4,5 miljoen vrijgemaakt ten behoeve van de exploitatie van de inzet van de extra treinen.
Binnen de beschikbare middelen, zoals is afgesproken in Wind in de zeilen, wordt de intercity-verbinding nader uitgewerkt. Dit betekent dat de NS een intercitydienst binnen de huidige hoofdrailnet-concessie integreert met het hiervoor beschikbare budget en dat ProRail de benodigde infrastructurele maatregelen nader uitwerkt binnen het beschikbare budget.

Planning

Periode	Actie	Eigenaar
Q1 2024	Oplevering functionele integrale systeemontwerpen overwegaanpassingen	ProRail
Q1 2024	Uitwerken alternatief. Stuurgroep vergadering mbt de voorgestelde varianten en besluit (zie stand van zaken)	IenW in overleg met de regio
Q4 - 2024	Streefdatum afronding verdiepende VE studie overweg-saneringen (Kade Roosendaal en Kloetingseweg Goes)	ProRail
December 2025	Realisatie 60 min reistijd winst tussen Vlissingen en Amsterdam, al dan niet met overstap.	NS en IenW
Q4 – 2026	Streefdatum realisatie alle overwegmaatregelen	ProRail

(door capaciteitsgebrek in de markt van IB's en aannemers en bij ProRail zijn eerder aangegeven data niet haalbaar)

Stand van zaken

In december 2021 is de treindienst intercity Vlissingen-Rotterdam, geheel volgens planning, in gebruik genomen. Uit de verantwoording van NS blijkt dat de voorziene € 4,5 exploitatiesubsidie nodig is geweest over 2022. ProRail geeft op dit moment uitvoering aan de bijbehorende infrastructurele maatregelen om de overwegveiligheid terug te brengen op het niveau van voor 2021. De eerste veiligheid verhogende maatregelen aan de overwegen worden al buiten gedaan.

De maatregelen waarbij een technisch ontwerp gemaakt moet worden zijn vertraagd. Reden is de krapte op de arbeidsmarkt en noodzakelijke prioritering van alle werkzaamheden die ProRail bij opdrachtnemers heeft uitstaan. De vertraging heeft geen effect op de treindienst. Voor de Oost-Molenweg in Kloetinge en de Nieuwe Kraayertsedijk in 's Heer Arendskerke is het ontwerp wel inmiddels akkoord. Ook is gestart met een verdiepende Value Engineering studie van de mogelijk te saneren overwegen: Kloetingseweg in Goes en de Kade in Roosendaal. De betreffende gemeenten worden betrokken bij deze studie. Tijdens deze Value Engineering studie staat de inpassing van oplossings-richtingen in de omgeving centraal.

Voor stap 2 houden partijen vast aan de doelstelling van 60 minuten reistijdwinst tussen Vlissingen en Amsterdam in uiterlijk 2025.
Per eind 2025 (dienstregeling 2026) wordt de overstap op Rotterdam van de snelle IC naar de IC Direct (HSL) richting Schiphol en Amsterdam Zuid verbeterd waardoor de beoogde reistijdwinst van een uur voor Zeeuwse reizigers van stap 2 wordt behaald.

In WIZ is afgesproken als stap 2 dat de versnelde IC op Rotterdam direct via de HSL doorrijdt richting Schiphol en Amsterdam Zuid. Na een verdiepende studie blijkt dat deze stap 2 op korte termijn negatief uitpakt voor de Zeeuwse reiziger. Dit komt doordat er van en naar Zeeland meer reizigers richting Schiedam, Delft, Den Haag en verder reizen en deze groep dan te maken krijgt met een overstap op Rotterdam.

De komende periode wordt bestuurlijk gesprek gevoerd over mogelijke scenario's over de meest passende manier om opvolging te geven aan stap 2 uit het fiche. De volgende scenario's worden hierin bekeken:

a. Stap 2 Wind in de Zeilen – vasthouden aan een directe verbinding via de HSL met Amsterdam.
b. Alternatief: verbeterde verbinding tussen Zeeland en Brabant.
c. Ander alternatief gericht op het verbeteren van de bereikbaarheid van Zeeland.

Vooruitblik

De overwegmaatregelen worden in verschillende fases opgeleverd. Er wordt op dit moment buiten al gewerkt aan veiligheid-vergrotende maatregelen. Voor de meer complexere overwegmaatregelen wordt de komende tijd gewerkt aan het de functionele integrale systeemontwerpen voor de overwegmaatregelen. Hierna worden railverkeerstechnische ontwerpen gemaakt met een aanbestedingsdossier. Zodra de aanbestedingsdossiers gereed zijn kunnen de overige maatregelen worden uitgevoerd. De uitvoering is met de huidige inzichten gepland in 2e helft 2025 en 2026.

Voor de overwegsaneringen Roosendaal de Kade en Goes Kloetingseweg worden verdiepende Value Engineering (VE) studies uitgevoerd. Hierbij worden de betreffende gemeenten betrokken. Tijdens een VE studie wordt samen met de betreffende gemeenten de oplossingsrichting getoetst. Ook wordt samen met wegbeheerders van de gemeenten gekeken naar verkeersstromen rond de overweg.

De inzet blijft dat in 2025 er 60 minuten reistijdwinst is tussen Vlissingen en Amsterdam. Komende maanden wordt door de betrokken partijen het gesprek gevoerd over de eerder genoemde scenario's. De inzet is dat in Q1 2024 hierover besloten wordt. Hiervoor wordt een extra stuurgroep ingepland.
In de tussentijd wordt wel de infrastructuur verder voorbereid op de eventuele komst van de ICNG op de Zeeuwse lijn. De verkenning naar de benodigde infrastructurele maatregelen is afgerond en de planstudie is in voorbereiding. De planning is dat de werkzaamheden in 2025 worden uitgevoerd en 2 extra 10kV voedingskabels eind 2025 in bedrijf gaan.

F2: Ontwikkeling stationsomgeving Vlissingen

Algemene beschrijving

Rond station Vlissingen is een traject gestart met stakeholders uit het bedrijfsleven, onderwijs en (semi-)overheden om duurzame, innovatieve mobiliteitsvormen te ontwikkelen en het stationsgebied te ontwikkelen tot dé mobiliteitshub in de regio. Hierbij zullen huidige mobiliteitsvormen en het stationsgebied een kwaliteitsimpuls krijgen. Daarnaast zullen nieuwe, slimme en duurzame mobiliteitsvormen worden toegevoegd.
Dit leidt ertoe dat de reiziger (toerist, student, forens én inwoner) gebruiksvriendelijk, flexibel en comfortabel kan wisselen tussen bestaande en nieuwe mobiliteitsvormen. Met deelmobiliteit (deelauto's, deelfietsen), aanvullende voorzieningen (zitmogelijkheid, toilet, waterkraan, wifi, oplaadpunten), duurzame mobiliteitsvormen, laadinfra gekoppeld aan de elementen wind, water en zon wordt het stationsgebied dé mobiliteitshub in de regio en is de Zeeuwse beleving voor zowel inwoners als niet-inwoners compleet.

Beoogd resultaat

De doelstelling van dit fiche is een kwaliteitsimpuls geven aan het Stationsgebied, waarmee de bereikbaarheid van de diverse effectgebieden wordt verhoogd en het Stationsgebied functioneert als een motor voor economische groei. Deze kwaliteitsimpuls wordt geconcretiseerd op de onderdelen 'mobiliteit', 'duurzaamheid & energie', 'verblijfskwaliteit' en 'motor voor economische groei'.

In dit fiche wordt een tweesporenbeleid ingezet om de doelstelling te bereiken:

- De ontwikkeling en uitvoering van een Masterplan Stationsgebied Vlissingen met alle benodigde infrastructurele maatregelen.
- Het faciliteren van pilots die op korte termijn kunnen starten, passen in de huidige omgeving en het vliegwiel vormen voor de infrastructurele maatregelen in het Stationsgebied.

Dit onderdeel 'Ontwikkeling stationsomgeving Vlissingen' (fiche F2) heeft een nauwe samenhang met het onderdeel Living Lab Slimme Mobiliteit (fiche F3, zie hierna). De mobiliteitspilots uit het onderdeel Living Lab Slimme Mobiliteit vormen het vliegwiel voor de infrastructurele maatregelen en voorzieningen in het Stationsgebied; de pilots die succesvol zijn, worden structureel ingepast in het Stationsgebied.

Mobiliteitswensen en mobiliteitspilots vanuit de gebruikers, bedrijven of bezoekers van het Stationsgebied kunnen binnen het Living Lab Slimme Mobiliteit worden uitgevoerd.

Uitvoeringspartijen

Gemeente Vlissingen, in samenwerking met de stakeholders in het gebied (o.a. NS, Prorail, Provincie Zeeland, Westerschelde Ferry).

Afronding project

De ontwikkeling van de stationsomgeving loopt door tot eind 2025.

Financiën

Voor investeringen in de stationsomgeving Vlissingen is vanuit het pakket Wind in de zeilen € 5 miljoen gereserveerd voor aanleg infrastructuur (uit de € 50 miljoen voor infrastructurele maatregelen).

Stand van zaken

In 2022 heeft de bestuurlijke kick-off plaatsgevonden voor de herontwikkeling van het Stationsgebied. In deze sessie zijn de uitgangspunten voor herontwikkeling van het Stationsgebied vastgesteld en de ambities voor de volgende fase geformuleerd. Daarnaast zijn pilots gefaciliteerd die passen bij de infrastructurele maatregelen die in het stationsgebied moeten gaan plaatsvinden. Deze pilots hebben, ondanks de beperkingen van corona en ambtelijke capaciteit bij de gemeente, slechts beperkt bruikbare informatie opgeleverd. Deze input zal meegenomen worden bij de verdere planvorming voor het stationsgebied.

De volgende pilots zijn uitgevoerd:

- De pilot met deelfietsen op de nieuwe locatie op het voorplein. Deze is inmiddels gerealiseerd.
- De (landelijke) pilot 'Identiteit Mobiliteitshubs' is medio juni 2022 gestart en werd in september 2022 onderzocht op gebruik en herkenbaarheid. De ontwikkeling van de hubidentiteit is vastgelegd in een handboek. Dit handboek wordt nu gebruikt door gemeentes bij het inrichten van hubs. De huidige (deel)mobiliteit hubs zijn voor zien van hub borden en de bewegwijzeringsborden hier naar toe zijn geplaats conform dit handboek. Provincie Zeeland heeft het plaatsen van deze borden als voorwaarde opgenomen bij het verkrijgen van subsidies voor de ontwikkeling van hubs
- De (tijdelijke) Stuurhut op het Stationsplein is begin dit jaar gerealiseerd. De Stuurhut had als doel om input op te halen voor het masterplan (via participatie van reizigers, ondernemers en passanten en reuring in dit gebied). Helaas is niet alles dat is uitgeprobeerd een succes gebleken. Zo is de timing van de inzet van de het ingehuurde adviesbureau achteraf ongelukkig geweest. Door het gebrek aan ambtelijke capaciteit heeft de output van deze inzet, maar beperkt het masterplan verrijkt.
- Het experiment met deelscooters stond nagenoeg klaar om van start te gaan. Er was een partij die graag scooters wilde plaatsen in zowel Middelburg als Vlissingen. Begin dit jaar heeft deze partij zich teruggetrokken voor dit initiatief. Op dit moment worden geen nieuwe pilots voorzien.

Ontwikkeling Masterplan voor gebiedsontwikkeling

Zoals hiervoor aangegeven heeft in 2023 het project stationsgebied geruime tijd te maken gehad met onderbezetting qua ambtelijke capaciteit bij de gemeente Vlissingen. Hierdoor heeft het Masterplan in 2023 substantiële vertraging opgelopen.

Vanaf 2024 is er ambtelijk weer capaciteit beschikbaar en wordt het opstellen van het Masterplan weer opgepakt. Ook wordt dan verkend of de Stuurhut kan dienen als informatievoorzieningspunt. In het Masterplan zal nadrukkelijk worden verder gewerkt aan de hand van de navolgende producten :

- De Nota van uitgangspunten;
- Het Ambitiedocument;
- De position paper mobiliteit.

Om zo snel mogelijk over te gaan tot fysieke werkzaamheden in het gebied, wordt gewerkt met inrichtingsvarianten voor het voorplein van het station. Wij hebben er vertrouwen in dat het opstellen van deze varianten zal bijdragen aan het bereiken van een gedragen eindbeeld met de stakeholders.

Al deze zaken zijn meegenomen in de opstart van het Masterplan Stationsgebied, dat wordt ontwikkeld en naar verwachting in Q3 2024 wordt opgeleverd. Dit alles wordt gedaan in afstemming met de omliggende projecten, met name de ontwikkelingsvisie Kenniswerf en de herinrichting van de Prins Hendrikweg.

Vooruitblik

Specifiek voor de komende periode (januari 2024 – december 2024) staan de volgende mijlpalen gepland:

- Opstellen en opleveren Masterplan Stationsgebied, inclusief:
  - Varianten voor inrichting van de herontwikkeling Stationsgebied
  - Voorlopig ontwerp herontwikkeling Stationsgebied
  - Fasering en scenario's in budget, ambitie en tijd
  - Participatietraject Stationsgebied

F3: Living Lab Slimme Mobiliteit

Algemene beschrijving

Zeeland wil een omgeving zijn om innovatieve mobiliteitsconcepten in een meer dunbevolkt gebied met landsgrensoverschrijdende verbindingen uit te testen. Daarom wordt het Living Lab Slimme Mobiliteit Zeeland ingericht. Het living lab dient als proefgebied voor mobiliteitsinnovaties die elders zijn ontwikkeld. Vanuit het Living Lab wordt een programma van innovatieve projecten opgezet, met als doel om deze innovaties later in Zeeland en mogelijk in de rest van Nederland verder uit te rollen. Vlissingen en omgeving zijn het focusgebied voor het living lab slimme mobiliteit, waarbij projecten in andere delen van Zeeland ook mogelijk zijn.

Beoogd resultaat

Het doel is om vanuit het Living Lab de volgende resultaten te realiseren:

- Minimaal twee meerjarig lopende pilotprojecten opzetten, waarbij tevens beoogd wordt de beschikbare middelen te koppelen aan Europese subsidie.
- Minimaal 10 kleinere direct uitvoerbare startprojecten die op de korte termijn mobiliteitsoplossingen in Zeeland uitproberen.
- Uit bovenstaande komen minimaal vijf initiatieven die na de pilot- en testfase over heel Zeeland uitgerold kunnen worden.
- Uit bovenstaande komen minimaal twee initiatieven die na pilot- en testfase in de rest van Nederland benut kunnen worden. Hierdoor kan de reiziger (toerist, student, forens én inwoner) in Vlissingen en Zeeland gebruiksvriendelijk, flexibel en comfortabel wisselen tussen mobiliteitsvormen.

Uitvoeringspartijen

De provincie Zeeland, samen met de gemeente Vlissingen en het ministerie van IenW.

Afronding project

Afronding in 2025.

Financiën

Voor het Living Lab Slimme Mobiliteit wordt €5 miljoen beschikbaar gesteld vanuit het ministerie van IenW voor de periode 2021 t/m 2025.

Planning

Periode	Fase	Resultaat
november 2023 – mei 2024	Volgende ronde pilotprojecten wordt opgestart en in voorbereiding genomen voor uitvoering voorjaar 2024.	Volgende ronde projecten gestart en te starten
maart 2021 - maart 2025	Beoordeling, programmering en uitvoering	Programmering en uitvoering van pilots en experimenten
maart 2025 - december 2025	Evaluatie en vervolg/uitrol succesvolle projecten borgen	Evaluatie van het living lab en borging van uitrol succesvolle lopende projecten.

Stand van zaken

De volgende meerjarige pilot projecten zijn gestart/lopen:

SuperSlim SolarLaadPlein

Voor de realisatie van het SuperSlim SolarLaadPlein (SuperSmartChargingHubs) met slimme e-deelauto's bij station Vlissingen is de aanvraag voor een InterReg subsidie ingediend. Samen met België, Zweden en Denemarken is een aanvraag ingediend voor de 4 SSCH. IN Nederland in samenwerking met gemeente Vlissingen en lokale marktpartijen. 25 oktober is het project goedgekeurd voor de 1ste ronde toekenning Interreg subsidie SuperSmartChargingHub (SSCH) Vlissingen. Het consortium gaat nu aan de slag met het verder uitwerken van de aanvraag voor de 2de ronde.

Meerijd-app/Carpool-app

Doelgroep: lokale gemeenschappen en leerlingen/studenten en ouders rondom vo-, mbo en hbo-scholen. Door de Nabogo-app wordt actief gebruikt door studenten in Zeeland en inzet zal worden uitgebreid naar meerdere locaties in Zeeland i.s.m. de bouw van Publiek Vervoer Zeeland.

Het pilotproject met de meerijd-app Nabogo groeit gestaag door en is op weg naar 1500 carpools, gemaakt door o.a. studenten van de HZ. Dit als aanvulling op het openbaar vervoer. In 2024 wordt gekeken hoe we Nabogo verder kunnen uitrollen in Zeeland als onderdeel van Publiek Vervoer (= uitvoering Regionale Mobiliteit Strategie).

Mobility as a Service (MaaS) router

Doelgroep: lokale mobiliteitsaanbieders zoals fietsverhuurders, taxibedrijven, Westerschelde Ferry en koppeling mobiliteitscentrale Zeeland (MCZ). Met de MaaS-router wordt het mogelijk om de vraaggestuurd vervoer (o.a. Flextaxi) geautomatiseerd af te handelen richting klant. Maas-Router dienst als voorbeeld voor MaaS-router NL. Samen met Min IenW wordt opschaling onderzocht en voorbereid.

De MaaS-router is in basis gereed en er wordt verder gewerkt aan de koppeling met de Westerschelde Ferry en MaaS-app Gaiyo. Daarnaast wordt de flextaxi, via de gemeentelijke vervoerscentrale gekoppeld aan MaaS-apps zodat een groot deel van aanvragen voor vraag gestuurde mobiliteit automatisch kan worden afgehandeld.

Voor de uitvoering van de Regionale Mobiliteitsstrategie (RMS) werken we aan de koppeling van de te vormen Mobiliteits Centrale Zeeland (MCZ) aan MaaS-router. De samenwerking op gebied van het nieuwe mobiliteitsecosysteem Publiek Vervoer Zeeland wordt steeds concreter. Provincie Zeeland en Zeeuwse gemeenten werken intensief samen met ministerie van Infrastructuur en Waterstaat om Publiek Vervoer in 2024 in basis te bouwen in Zeeland. Hiermee is de opschaling van succesvolle projecten uit het Living Lab beter geborgd.

Aanbesteding MaaS-dienstverleners

De Europese aanbesteding voor de actieve uitrol van MaaS-dienstverleners in Zeeland heeft opdracht aan 2 inschrijvers opgeleverd. In november 2023 is gestart met de uitrol van Gaiyo en Shuttel/Moves apps in Zeeland en wordt de mogelijkheid om te reizen met MaaS-apps van, naar en binnen Zeeland realiteit begin 2024.

De volgende kleinere pilotprojecten zijn gestart/lopen:

Inzet personendienstvoertuigen van overheden als deelauto
Het onderzoek naar de inzet van personendienstvoertuigen van overheden als deelauto voor de Zeeuwse samenleving om zo massa te creëren is gereed. Samen met gemeente Vlissingen en Schouwen-Duiveland wordt bekeken hoe we actief kunnen uitrollen over heel Zeeland.

Positon paper Verkennen autonoom vervoer van personen

De position paper “Verkenning autonoom vervoer van personen in Zeeland” is gereed. Samen met marktpartij BeMup, RKI solutions, gemeente Schouwen Duiveland en provincie Zeeland wordt een pilot voor autonoom vervoer (met safety driver) voorbereidt voor 2024.

Koppeling toeristische sector

Vanwege de vele ontwikkelingen in projecten is de koppeling met de toeristische sector samen met het platform Allyourz nog niet verder gebracht. Dit wordt eind 2023/begin 2024 weer opgepakt.

Voor een aantal projecten zoals de F.A.S.T 2.0 (Fieldlab Autonomous Sailing Technology), Mobiliteitshubs kleine kernen voor bedrijfsbusjes inclusief slim laadplein en een pilotproject met robottaxi's, is een extern adviesbureau ingehuurd om voorstellen voor subsidieaanvragen met bijbehorend consortia voor te bereiden en uit te werken voor subsidieaanvragen in 2023/2024.
Voor het opstarten van en verder brengen van projecten binnen de gemeente Vlissingen wordt de inzet van een projectleider slimme mobiliteit georganiseerd. Onder andere om pilotprojecten te initiëren voor sociaal domein en logistiek domein voor Vlissingen-Oost en de binnenstad.
Voor het aanvragen van Europese subsidie worden projectmanagers ingehuurd om te zorgen voor de voorbereiding van subsidie-aanvragen voor een viertal pilotprojecten in Zeeland.

Vooruitblik

Het streven is dat er begin 2024 kan worden gereisd met een basis mobiliteitsaanbod met 2 MaaS-apps in Zeeland. Daarna wordt verder gewerkt om het mobiliteitsaanbod in de apps uit te breiden.

Samenwerking met Duitsland en Vlaanderen wordt verder vormgegeven evenals de samenwerking met Zuid-Holland en Noord-Brabant, zodat lands- en provinciegrens overschrijdende reizen beter worden.

Vanuit het Living Lab wordt gewerkt aan het versterken en ondersteunen van de ontwikkeling en realisatie van mobiliteitshubs in alle Zeeuwse gemeenten ter ondersteuning van een goede 'first en last mile' verbinding van en naar het openbaar vervoer op knooppunten en wijk- en buurthubs.

In juni 2024 vindt de 3e debatdag Living Lab Slimme Mobiliteit plaats in Vlissingen met kennissessies en demonstraties.

Spin-off/overige ontwikkelingen

Voor verdere uitrol van deelmobiliteit in Zeeland, specifiek het North Sea Port District (NSPD), is een bijdrage beschikbaar vanuit de Regiodeal North Sea Port District.
Daarnaast is op 13 november 2024 bekend gemaakt dat Zeeland € 6,0 miljoen ontvangt om het nieuwe vervoersplan van de provincie verder te ontwikkelen. Het Rijk ziet het plan als voorbeeld voor andere regio's.

F4: Rail Gent-Terneuzen

Algemene beschrijving

Om knelpunten in het spoornetwerk in de Kanaalzone Gent-Terneuzen te verhelpen, is een proces uitgewerkt om op basis van een ontwikkeld adaptief systeem te besluiten welke infrastructurele werken benodigd zijn. Het Belgisch-Nederlandse pakket aan maatregelen betreft de noordelijke aansluiting Zandeken en de uitbreiding van de bundel Zandeken (A1), een zuidoost-boog bij de Sluiskilbrug (A3) en de spoorverbinding tussen Axel en Zelzate (A4).

Uitvoeringspartijen

Het ministerie van IenW/ProRail, samen met de Belgische overheden, Infrabel, Provincie Zeeland en North Sea Port.

Planning en afronding project

De Verkenningsfase mondt uit in een Nota Kansrijke Oplossingen (NKO). Daaropvolgend kan aan Nederlandse zijde verdere afbakening plaatsvinden wat in afstemming met België zal resulteren in de keuze voor een voorkeursvariant. Dit wordt voorzien in 2027.Tenslotte wordt de start van de realisatiefase voorzien voor 2028, met oplevering eind 2032.

Stand van zaken

In juni 2023 heeft het project een Europese subsidie van € 3,3 miljoen toegekend gekregen voor de Verkenningsfase. Hiervan ontvangt ProRail een aandeel van € 1,9 miljoen. Dit is een belangrijk signaal dat het project als Europees belang is erkend. Hiermee is ook belangrijke financiële dekking geleverd voor de Verkenning,

In oktober 2023 heeft de Belgische federale overheid richting Min IenW haar financiële commitment aan het project verzekerd. Met deze toezegging zal het Nationaal Groeifonds gevraagd worden de voorwaardelijke toekenning om te zetten in een definitieve.

Vooruitblik

Momenteel worden voorbereidingen getroffen voor de Verkenningsfase. Deze zal plaatsvinden conform uitgangspunten van de Omgevingswet, met kennisgeving van participatie. ProRail zal in samenwerking met alle partijen zorgdragen voor participatie en communicatie. Aan Vlaamse zijde voorzien we in Q4 2023 een start van de gewestelijke ruimtelijke procedure (GRUP) zodra de conceptuele ontwerpoefening Zelzate is afgerond. Tenslotte zal er worden toegewerkt naar nadere bestuurlijke afspraken tussen Nederland en België.

Fiche G: Industrie en haven (afgerond)

Fiche G: Industrie en Haven (afgerond)

Met de oplevering van de onderzoeken die vallen onder het fiche Industrie en Haven, heeft de stuurgroep van Wind in de Zeilen op 15 december 2022 besloten dat het gehele fiche is afgerond. Alle onderzoeksrapporten zijn te raadplegen via www.vlissingen.nl/wizindustrieenhaven.

G1: Onderzoek waterstof-hub Zeeland (afgerond)

Algemene beschrijving

Gezien de huidige koppositie van Zeeland op het terrein van waterstof wordt in gezamenlijkheid tussen het Rijk en de regio een verdere impuls gegeven aan de ontwikkelingen van de waterstofeconomie. Dit sluit aan bij zowel de Waterstofvisie van het ministerie van EZK als de bevindingen van het recent uitgebrachte rapport van de Taskforce Infrastructuur Klimaattransitie Industrie (TIKI) en de Regionale Energiestrategie Zeeland. Samen geven het Rijk en de regio een ontwikkelplan vorm om een waterstof-hub flagship-project in Zeeland te realiseren, waarbij verbinding wordt gezocht met het Delta Climate Center (fiche C).

Het ambitieuze Hydrogen Delta Programma van Smart Delta Resources (SDR) heeft tot doel de industrie te verduurzamen door grijze waterstof uit te faseren door middel van blauwe, groene, gele en mogelijk oranje waterstof. Daarbij heeft het programma de ambitie de regio te positioneren als grootste waterstofcluster van Nederland, Vlaanderen/België én Europa. Dit door op grote schaal groene waterstof te produceren, lokaal te verbruiken én te importeren en exporteren.

Behaalde resultaten

Activiteit 1: Buisleiding infrastructuur

Dit project wordt als onderdeel van het Hydrogen Delta Network uitgevoerd in een breder haalbaarheidsonderzoek door North Sea Port en Gasunie. Vanaf medio 2022 zal het project overgaan in de projectfase; de start van de engineering en de ruimtelijke procedures.

Vervolg

Havenbedrijf North Sea Port werkt samen met leidingbeheerders Gasunie (NL) en Fluxys (BE) aan de ontwikkeling van een waterstofleidingnetwerk in het cluster onder de projectnaam Hydrogen Delta Network. Het beoogde pijpleidingennetwerk zal de belangrijkste producenten en verbruikers van waterstof binnen het cluster verbinden en via nationale backbones verbinden met andere regio's. Dit project is een absolute voorwaarde om de waterstofhub te realiseren.

Activiteit 2: Onderzoek naar systeemintegratie van een 1 GW electrolyzer

Vanaf augustus 2021 is er met Witteveen + Bos, DNV en een stuurgroep, bestaande uit SDR-bedrijven, gewerkt aan het onderzoek. Het onderzoek is in april 2022 afgerond en de eerste resultaten zijn gepresenteerd tijdens het waterstofsymposium op 31 maart 2022.
De studie geeft inzichten in de randvoorwaarden die nodig zijn voor de realisatie van een electrolyzer op GW-schaal, zoals de watervoorziening, stroomvoorziening en aansluiting op de backbone. Verder beschrijft de studie kansen rond hergebruik van de geproduceerde warmte en zuurstof. De inzichten worden gebruikt in de ontwikkeling van de diverse elektrolyseprojecten en zijn gedeeld met de verschillende netbeheerders, die veelal verantwoordelijk zijn voor de noodzakelijke randvoorwaarden.

Vervolg

De inzichten van de studie worden gebruikt in het ontwikkelen van een GW-electrolyzer op het voormalige Thermphos-terrein en bieden ook inzicht in de systeemintegratie van andere electrolyzer-initiatieven in de regio. Dit maakt het kickstarten van de eerste electrolyzer-projecten in de regio mede mogelijk. Dit wordt door de stakeholders (SDR, North Sea Port, Provincie Zeeland) verder opgepakt.

Activiteit 3: Onderzoek naar import en export.

Vanaf juni 2021 wordt er met Buck Consultants International, CE Delft en een stuurgroep bestaande uit SDR-bedrijven gewerkt aan het onderzoek. Het onderzoek is in april 2022 afgerond. Uit de studie blijkt dat North Sea Port uitstekend gepositioneerd is om een belangrijke hub voor schone waterstof te worden. De kostenraming en het onderzoek naar kansrijke exportlanden laten zien dat het economisch haalbaar is om de importketen in de regio te ontwikkelen, terwijl import door extra flexibiliteit kan helpen de lokale groene productieketen te versterken.

Vervolg

De studie concludeert dat de hubfunctie kan zorgen voor honderden nieuwe banen. Meer informatie kunt u vinden via de link: Studie concludeert: North Sea Port uitstekend gepositioneerd voor schone waterstofhub | Smart Delta Resources

G2: Onderzoek 380 kV (afgerond)

Algemene beschrijving

Voor een gezonde concurrentiepositie is het voor de Zeeuwse industrie en havens essentieel om tijdig gebruik te kunnen maken van een hoogspanningsnetwerk. Dit hoogspanningsnetwerk stelt bedrijven in staat te verduurzamen.

Het elektriciteitsverbruik in Zeeuws-Vlaanderen neemt richting 2030 en daarna fors toe. Deze elektriciteit is nodig om te kunnen verduurzamen door middel van onder andere elektrificatie, de productie van groene waterstof en ook CCS. Hiervoor is een uitbreiding van het 380kV netwerk richting Zeeuws-Vlaanderen nodig. North Sea Port, TenneT, het ministerie van EZK, provincie Zeeland en SDR hebben een gezamenlijke verkenning uitgevoerd, waarna nut en noodzaak is aangetoond van een '4 circuits' verbinding naar Zeeuws-Vlaanderen. Het project is opgenomen in het MIEK-overzicht 2021 (Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat).

Beoogd resultaat

Het onderzoek/verkenning is in februari 2022 afgerond.

- De eindrapportage is opgeleverd aan betrokken organisaties.
- Op basis van de inhoud van de eindrapportage is nut en noodzaak aangetoond van de aanleg van 380kV infrastructuur naar en in Zeeuws-Vlaanderen
- De eindrapportage heeft gediend als input voor de Cluster Energie Strategie Schelde-Deltaregio (CES). Op basis van de CES is het project 380kV Zeeuws-Vlaanderen opgenomen in het MIEK-overzicht 2021. De contouren zijn op hoofdlijnen vastgesteld. Voordat MinEZK en TenneT kunnen starten met een Rijkscoördinatieregeling (RCR) voert TenneT diverse aanvullende, technische studies uit.

Uitvoeringspartijen

North Sea Port is de actiehouder geweest tijdens de verkenning. De verantwoordelijkheid voor het MIEK ligt bij het ministerie van EZK. En voor de Rijkscoördinatieregeling (RCR) procedure ligt deze bij het ministerie van EZK en bij Tennet.

G3: Onderzoek CCS/CCU (afgerond)

Algemene beschrijving

De industriële bedrijven in Zeeland zijn hoogwaardig, energie-intensief en divers. Zeeland is het grootste waterstofcluster van Nederland, en de eerste regio met grootschalige aanlanding van groene windstroom. Industrie en havens staan voor de opgave om concurrerend te blijven, in een wereld waarin de energie- en grondstofvoorziening snel klimaatneutraal moet worden, en waarin toegang tot klimaat neutrale energievormen in combinatie met slimme ICT een steeds belangrijkere concurrentiefactor en daarmee vestigingsfactor wordt.

Voor de Zeeuwse industrie en havens is het essentieel om tijdig en tegen gelijke kosten net als andere Nederlandse industrieën gebruik te kunnen maken van verzwaring van het elektriciteitsnet, en van waterstof en/of CO2-opslag-faciliteiten, zodat men kan blijven concurreren met industrieën elders.

Dit fiche richt zich op de wens om vervolgstudies te versnellen. Juist deze versnelling van geselecteerde studies moet het voor de Zeeuwse bedrijven mogelijk maken om maximaal bij te dragen aan de 2030 CO2-reductie doelstellingen in het Klimaatakkoord en tijdig klaar te zijn voor subsidie aanvragen.

Behaalde resultaten

De studie had een technisch deel, waarin de verschillende optimalisaties technisch uitgewerkt zijn. Dit technische deel is gebruikt om een analyse te maken van de ruimtelijke consequenties en een mogelijke projectplanning. Uit de studie blijkt dat optimalisaties technisch en plannings-technisch gezien mogelijk zijn.

Verder is in het financiële deel een kostenraming gemaakt die met de bedrijven uit de CCS-keten besproken wordt om het mogelijke financiële voordeel van deze optimalisatie te kunnen beoordelen.
De eindresultaten zijn met enkele bedrijven besproken en positief ontvangen. De resultaten worden nu verder op haalbaarheid onderzocht.

G4: Onderzoek versterking (financiële) positie North Sea Port (afgerond)

Algemene beschrijving

North Sea Port staat voor buitengewoon hoge maar noodzakelijke investeringen in infrastructuur, energietransitie en het tegengaan van klimaatverandering.
De huidige vermogenspositie van North Sea Port is onvoldoende om deze investeringen zelf te dragen. Het is essentieel dat de Zeeuwse industrie - tijdig en tegen gelijke kosten als andere Nederlandse industrieën - gebruik kan maken van een verzwaard elektriciteitsnet, van waterstof en/of CO2-opslag.

Om financiële uitdagingen van North Sea Port goed in kaart te brengen, is onderzoek nodig. Een breed alternatievenonderzoek is het meest kansrijk, omdat de investeringen ook noodzakelijk zullen zijn voor alle andere havens in Zuidwest- Nederland en Vlaanderen. Het onderzoek zal zich ook richten op de mogelijkheden van samenwerkingsverbanden in dit gebied, die kunnen leiden tot lagere kosten en investeringen en een grotere slagkracht.

Behaalde resultaten

Het onderzoek heeft vastgesteld dat het hier primair gaat om opgaven die voortkomen uit de energie- en klimaattransitie, maar ook op het gebied van digitalisering en de 'meer traditionele opgaven' op het gebied van mobiliteit, infrastructuur en bereikbaarheid. Waar aan het begin van het project nog veel onduidelijk en niet ingevuld was, is in de loop van dit project meer invulling gekomen op de grote opgaven. Doordat er door markt- en overheidspartijen samen projecten actief zijn opgenomen en er door overheden en netbeheerders middelen zijn gealloceerd voor diverse projecten, is een deel van de projecten al ingevuld en belegd. Daarmee is er op dit moment geen financieringsvraag voor North Sea Port op korte termijn. Mogelijk ontstaat deze wel op de langere termijn. Ook is de huidige energiecrisis hierop mogelijk nog van invloed.

De urgentie van de financiële versterking is afgenomen, maar niet de urgentie van de opgaven. De opgaven waar North Sea Port voor staat en de transities die North Sea Port en de partijen in het havengebied moeten maken zijn substantieel. Ook staan we in veel opzichten pas aan het begin van de transitiepaden en de te zetten stappen.

Echter, als deze stap(pen) - om wat voor reden dan ook - niet geëffectueerd of doorgezet worden, dan is het nodig opnieuw te bekijken of een versterking van de financiële positie nodig is. Het rapport doet hierop aanbevelingen evenals over de wijze waarop het overleg aan de hand van het afweegkader daarover kan worden vormgegeven.

FICHE H: Zorg

Fiche H: Zorg

Algemene beschrijving

De Zeeuwse bevolking veroudert en veel jonge Zeeuwen trekken weg uit Zeeland. Dat geldt ook voor de populatie die in de zorgsector werkt. Radicale, innovatieve oplossingen zijn nodig om te voorkomen dat de Zeeuwse zorginfrastructuur vastloopt met alle gevolgen van dien voor de leefbaarheid en ook voor de economie. De betrokken partijen in Zeeland hebben elkaar gevonden in een integrale, programmatische aanpak die de zorg klaar maakt voor de toekomst: de Zeeuwse Zorg Coalitie. Zij gaan een vernieuwde, deels gedigitaliseerde, zorginfrastructuur realiseren die:

- persoonsgerichte zorg en ondersteuning van goede kwaliteit garandeert.
- zorg snel en dicht bij huis levert.
- aantoonbaar bijdraagt aan de gezondheid (en het vertrouwen) van de Zeeuwse bevolking.
- de zorg duurzaam betaalbaar houdt, ook als de bevolking verder vergrijst.

Om dit te realiseren is het vernieuwings- en investeringsprogramma 2020-2024 opgezet, dat bestaat uit de volgende, samenhangende onderdelen:

- Huisartsen en Physician Assistants (PA's) opleiden in Zeeland.|
- Ontwikkelen van een toekomstbestendige zorginfrastructuur.
- Realiseren van drie integrale gezondheidscentra in Vlissingen

H1: Meer huisartsen en physician assistants opleiden in Zeeland

Algemene beschrijving

Deze maatregel omvat het verbeteren van de eerstelijnszorg door het structureel opleiden van huisartsen en PA's binnen Zeeland gedurende de gehele opleidingsduur. De Huisartsopleiding Nederland en het Erasmus MC zijn gezamenlijk een pilot gestart per september 2020, waarbij HAIO's (Huisarts in Opleiding) de hele opleiding in Zeeland doorlopen. Het terugkomonderwijs wordt georganiseerd in Rotterdam.

Beoogd resultaat

Voor het vestigingsklimaat van de regio is het van belang dat goede zorg in de toekomst gegarandeerd wordt. Door huisartsen en PA's voor de gehele opleidingsduur in Zeeland op te leiden wordt beoogd de binding van de huisartsen en PA's in opleiding met de regio Zeeland te versterken, met als beoogd resultaat dat meer huisartsen zich na de opleiding in Zeeland vestigen. Hiermee kan een tekort aan huisartsen worden ingedamd.

Het te behalen resultaat is het vergroten van het aantal opleidingsplaatsen dat in Zeeland beschikbaar wordt gesteld voor HAIO's die de opleiding geheel in Zeeland volgen. Initieel is in Wind in de zeilen afgesproken om de volgende resultaten te behalen:

- In 2021 zijn 10 plaatsen (vier in maart 2021 en zes in september 2021) voor HAIO's ter beschikking gesteld, deze zijn allen ingevuld.
- Van 2022 – 2024 worden jaarlijks 12 plaatsen per jaar voor HAIO's ter beschikking gesteld, onder de voorwaarde:
  - dat er voldoende opleiders en kwalitatief goede opleidingsplekken in Zeeland kunnen worden gerealiseerd,
  - dat er voldoende sollicitanten zijn die de pilot Zeeland als voorkeur opgeven.

Het ministerie van VWS zal met de Huisartsenopleiding Nederland afspraken maken voor het oormerken van het aantal opleidingsplaatsen na de pilot. Zo ontstaat er een opleidingsstructuur in Zeeland. De opleiding tot huisarts duurt 3 jaar (nadat men eerst de opleiding tot basisarts met succes heeft afgerond).

Uitvoeringspartijen

De betrokken uitvoeringspartijen zijn het ministerie van VWS, samen met Huisartsopleiding Nederland, Erasmus MC, Nucleuszorg, de Zeeuwse Huisartsen Coöperatie en de Stichting Beroepsopleiding Huisartsen (SBOH). Voor het opleiden van PA's is ook de HAN University of Applied Sciences een betrokken partij.

Afronding project

Beide maatregelen (zowel extra opleiden van huisartsen als van PA's) lopen door tot en met 2024. In 2022 zijn voor beide opleidingen kandidaten gestart. Ook voor 2023 zijn de betrokken partijen voornemens om nieuwe kandidaten te laten instromen in beide opleidingen.

Financiën

De financiering van de huisartsenopleiding verloopt via een jaarlijkse subsidie van de Nederlandse Zorgautoriteit aan de SBOH. Een deel van de landelijk beschikbare opleidingsmiddelen voor de huisartsenopleiding zal nu specifiek geoormerkt worden en daarmee ingezet worden voor het realiseren van het aantal afgesproken opleidingsplaatsen voor Zeeland. Omdat dit een groter aantal plaatsen betreft dan voor de pilot en compensatiemaatregel betekent dit dat een groter deel van de landelijk beschikbare subsidiegelden nu aan de regio Zeeland wordt besteed. Het rijk draagt de kosten van de 20 extra opleidingsplekken voor PA's van 2021-2024 (in totaal €5,2 miljoen) vanuit het bestuursakkoord Wind in de zeilen. Deze kosten betreffen opleidings- en begeleidingskosten van de PA's.

Stand van zaken opleiden huisartsen

In maart 2023 was de volgende instroomronde voor de opleiding tot huisarts voorzien. Het streven was om dan zes plekken beschikbaar te stellen. Dit aantal is bijgesteld naar 4 plekken per ronde. De instroom van de studenten op de huisartsopleiding blijft achter bij de beschikbare plaatsen, waardoor er over het algemeen minder wordt opgeleid. Er is ook tijdelijk een stop geweest op het opleiden van huisartsenopleiders. Inmiddels is men weer begonnen met opleiden en zijn er diverse Zeeuwse huisartsen aan die opleiding begonnen.

Door een nauwere samenwerking met het Erasmus Medisch Centrum en activiteiten, zoals de succesvolle wervingscampagne Huisartsen in Zeeland van het programma Continuïteit Huisartsenzorg van de ZHCo-Periscaldes zijn de opleidingsplekken in de pilot Zeeland gevuld en verwachten we een verdere toename van de inschrijvingen. Door meer duidelijkheid over de selectieprocedure en inhoud voor de pilot, vestigt het grote merendeel van de in de pilot opgeleide huisartsen zich in Zeeland. Vanuit het programma wordt er samen met de provincie onderzocht wat er op het gebied van huisvesting kan worden gerealiseerd en worden HAIO's nog voor de start van de opleidings-periode begeleid.

Op dit moment zijn er 21 Haio's in Zeeland actief. Daarnaast zijn er vijf huisartsen afgestudeerd, waarvan vier huisartsen werkzaam zijn in huisartsenpraktijken in Zeeland.

De evaluatie van de pilot is in het najaar van 2021 gestart en loopt. Verwacht wordt dat deze evaluatie in 2024 wordt afgerond

Stand van zaken opleiden PA's

In september 2021 zijn de eerste zeven kandidaten gestart met de opleiding tot PA. De huisartsencoöperaties hebben zich ingespannen om voldoende praktijkopleiders te werven en enthousiasmeren om voor heel 2022 nog eens zeven plaatsen voor de opleiding tot PA beschikbaar te kunnen stellen. Dankzij deze inspanningen kon de doelstelling voor 2022 worden gehaald.
Per september 2023 zijn er 6 opleidingsplaatsen voor PA's beschikbaar, in totaal worden er dan 20 PA's opgeleid in dit pakket. De huisartsen-coöperaties zetten in op de werving van voldoende praktijkopleiders om kandidaten te kunnen laten instromen in de opleiding tot PA.

Er is onderzocht of het mogelijk is een deel van de opleiding door de HZ in Vlissingen te laten verzorgen. Het resultaat is dat de tweedejaars PA studenten enkele lessen fysiek op de HZ in Vlissingen via teams verbonden aan de HAN in Nijmegen kunnen volgen. Voor de derdejaars studenten is er een mogelijkheid geboden om bij het afstuderen begeleiding vanuit de HZ Vlissingen te verkrijgen.

H2: Toekomstbestendige zorginfrastructuur

Algemene beschrijving

Een goede zorginfrastructuur helpt de Zeeuwen gezond te houden en stimuleert daarmee de Zeeuwse economie. De Zeeuwse Zorg Coalitie (samenwerking zorgverzekeraar, Zeeuwse ziekenhuizen, GGZ (Geestelijke Gezondheidszorg Zeeland), VVT (Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg), huisartsen, gemeenten en provincie, GGD (Gemeentelijke Gezondheidsdienst), Witte Kruis, NZA (Nederlandse Zorgautoriteit) en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft op basis van Zeeuwse data (www.regio-beeld.nl/zeeland) een gezamenlijk plan opgesteld om de infrastructuur voor de zorg te versterken en de toegankelijkheid van zorg in Zeeland te borgen.
De maatregel houdt in dat het rijk de uitvoering van deze plannen financieel ondersteunt (en waar mogelijk bijdraagt in het leggen van verbindingen met bedrijfsleven en kenniscentra).

Het plan focust op de thema's acute zorg, integrale zorg en ondersteuning voor ouderen en personeelscapaciteit. Aanvullend zijn er enkele overkoepelende thema's, zoals digitalisering en het werken vanuit een gezamenlijke visie op gezondheid, de opzet van een domein overstijgende casuïstiek tafel voor burgers die frequent aanspraak maken op zorg, etc. Het plan richt zich bovendien op netwerksamenwerking en bevat onder andere acties om te komen tot de opzet van een Zeeuwse zorg coördinatiecentrum voor acute zorg, realisatie van verbeterde samenhang tussen de huisartsenpost, spoedeisende hulp (SEH), SpoedGGZ (sGGZ) en dienstapotheek, innovatie te stimuleren door het opzetten van een Zeeuws Living Zorglab waarin Positieve Gezondheid als basis is genomen. Daarnaast zijn er ook werkagenda's opgesteld voor gezondheids-vaardigheden, psychiatrie, ouderenzorg en voldoende personeel.

Beoogd resultaat

Zeeuwse Zorg Coalitie is een Zeeland-breed programma dat Zeeuwse stakeholders samenbrengt om de zorg te transformeren, waarbij de coalitie zich onder meer richt op het creëren van een infrastructuur van de integrale gezondheidszorg die op de patiënten is afgestemd. Die transformatie bestaat uit meerdere stappen die de komende maanden met de deelnemers concreet worden gemaakt. Dat is een proces van visies en belangen delen, stakeholders bijeenbrengen en uitkomen bij een gedeeld belang en heldere verbeter-initiatieven die in Zeeland opschaalbaar zijn.

Concrete verbeterresultaten worden gewaarborgd met een impact-en monitoringsmodel. Van ieder project wordt van tevoren de impact op het verbeteren van knelpunten en impact op de Zeeuwse bevolking inzichtelijk maakt. Vervolgens wordt van ieder project kortcyclisch de vorderingen van implementatie gemeten en indien nodig bijgesteld.
Er is een gedetailleerd, integraal overzicht opgesteld van de beoogde resultaten op het terrein van personeelsbeleid, ouderenzorg, acute zorg, digitalisering, Living Zorglab Zeeland en programma-brede resultaten. De formulering van de beoogde resultaten is nog niet op alle onderdelen SMART. De komende periode staat in het teken van het opstarten van genoemde project- en werkgroepen waarbij de eerste stap bestaat uit het SMART formuleren van doelstellingen

Uitvoeringspartijen

De Zeeuwse Zorg Coalitie, waar de gemeente Vlissingen, provincie Zeeland en het ministerie van VWS onderdeel van uitmaken.

Afronding project

In 2024 moeten de maatregelen met betrekking tot het realiseren van de toekomstbestendige zorginfrastructuur gerealiseerd zijn.

Financiën

Voor de financiering van de toekomstbestendige zorginfrastructuur is in totaal voor de periode 2020 tot en met 2023 € 5,3 miljoen beschikbaar, waarvan € 3,2 miljoen wordt betaald vanuit de middelen van Wind in de zeilen en € 2,1 miljoen wordt gefinancierd vanuit de Zeeuwse zorgcoalitie.

Planning

Q4 2023 en verder	Integrale keten acute zorg: Fasegewijze realisatie van het ontwerp integrale keten acute zorg: Passende acute zorg Goes, spoedplein Terneuzen, Zeeuws zorgcoördinatievoorziening, outreachende acute zo rg
Q4 2023 en Q1 2024	Opstellen impactcases bouwstenen integrale acute zorgketen
2e helft 2024	Uitvoering sectoroverstijgend onderzoek: risocoverhogende factoren instroom SEH en spoed GGZ
Q4 2023	Realisatie ondersteuningscentrum Positieve Gezondheid en ondersteuning van nog te selecteren lokale initiatieven en ambassadeurs
Q4 2023	Voorbereidingsactiviteiten Positief Gezond Innoveren met proeftuinen Positieve Gezondheid 2024
Q3 en 4 2023	Uitvoering scholingsplan positieve gezondheid in samenspraak met Kerngezond , en opstarten interne trainerscoalitieconform routekaart
Q1 2023 en verder	Start implementatie van de nieuwe werkwijze in vroegsignalering van kwetsbaarheid bij ouderen
Q2 2023 en verder	Start implementatie Advanced Care Planning (ACP – vroegtijdige zorgplanning) in Zeeland
Q3 2023 en verder	Trainen alle Kerngezond professionals in toepassen positieve gezondheid voor de eigen patiënten/cliënten/inwoners en in multidisciplinaire samenwerking.
1e helft 2023	Burgerberaad Zorg Zeeland vindt plaa ts. Digitale platform is live.
Q1 2023 en verder	Uitvoeringsplan zichtbaarheid Positieve Gezondheid in Zeeland uit gevoerd
Q2 2023	Realisatie inrichting en bemensing ondersteuningscentrum
Q3 2023	Voorbereiding werkbijeenkomst doorontwikkeling CAV
Q4 2023	Werkbijeenkomst doorontwikkeling CAV
Q4 2023 ev	Planvorming doorontwikkeling CAV
Q4 2023	Afronding projectfase ACP
Q4 2023	Oplevering technische basis infrastructuur transformatie dashboard Zeeland
Q4 2023	Aansluiting eerste twee organisaties op tra nsformatie dashboard Zeeland
Q4 2023	8 impactcases voor de eerste zorgtransformatie projecten

Stand van zaken

Voor begin 2023 zijn de volgende doelen gesteld:

- De projectgroep ouderenzorg is in mei gestart met de implementatie van de samenwerkingsafspraken rondom Advance Care Planning (ACP). Organisaties die meedoen met het ACP- project konden vanaf april starten met implementeren van de ACP gesprekken.
- Collega's in de werkgroep ACP van de Zeeuwse Zorg Coalitie hebben een e-learning ACP en een toolbox ACP ontwikkeld (zie www.acptoolbox.nl). (https://www.zeeuwsezorgcoalitie.nl/nieuws/acp-verbetert-kwaliteit-van-zorg/)
- Begin maart is het project 'Vroegsignalering van kwetsbaarheid bij ouderen' afgerond met het opleveren van een handreiking. Het project was onderdeel van het programma Integrale Ouderenzorg Zeeland van de Zeeuwse Zorg Coalitie. (https://www.zeeuwsezorgcoalitie.nl/nieuws/handreiking-vroegsignalering-van-kwetsbaarheid-bij-ouderen-in-zeeland/)
- In Q2 en Q3 is op basis van gesprekken duidelijk geworden dat de doorontwikkeling van het CAV zich moet richten op het opstarten van een Coördinatiepunt Ouderenzorg Zeeland. Dit betekent dat niet alleen acute opname in de VVT gecoördineerd wordt, maar ook voorliggend aan opname en bij voorkeur om opname te voorkomen, coördinatie van urgente ouderenzorg (denk aan inzet ambulant geriatrisch team, acute wijkverpleging etc.) gecoördineerd moet gaan worden. Begin Q4 heeft een werkbijeenkomst plaatsgevonden met alle betrokken organisaties (VVT, huisartsenzorg en ziekenhuis) om commitment en input voor zo'n coördinatiecentrum op te halen.

- De werkgroep Zeeuwse Zorg Datacoalitie heeft in juli 2023 door herallocatie van de Wind in de zeilen middelen extra activiteiten ontplooid. Zij heeft een leidende rol gespeelt bij het opstellen en herijken van het regiobeeld en is de verbinder tussen de data van gemeenten, GGD, verzekeraar en andere Zeeuwse partijen. We werken aan een geoliede (technische) infrastructuur en samenwerking om toekomstige regiobeelden en transformatie dashboards, snel, efficiënt en relevant op te leveren. Het team is uitgebreid en werkt samen met projectleiders uit verschillende zorgorganisaties aan het opstellen van impactplannen en datacollecties die de zorgtransformatie kwalitatief en kwantitatief onderbouwen en volgen.

- Voor Positieve Gezondheid ligt in de 2e helft van 2023 de focus op gezamenlijke scholing en professionalisering van het inzetten van Positieve gezondheid en Zeeuws brede communicatie als vliegwiel voor de beweging Positief Gezond Zeeland. Bestuurlijke gesprekken over de gezamenlijke visie op gezondheid en de vertaalslag naar iedere organisatie, maken samenwerking en versterking tussen organisaties mogelijk, waaronder ook verbinding van sociaal en medisch domein. De ontwikkelde toolkit voorziet bestuurders en projectleiders van voorbeelden en een handvat voor implementatie.
- Tot slot krijgt het thema Positief Gezond Werkgeverschap in de organisaties aandacht en vindt zijn weg in steeds meer HR beleid.
- In september 2023 heeft de Week van de Positieve Gezondheid plaatsgevonden. Onder meer via Omroep Zeeland was er aandacht voor deze -door Emergis/ GGZ- geïnitieerde week , die bol stond van de activiteiten voor cliënten, professionals en inwoners. Door brede deelname aan de week in heel Zeeland, krijgt het thema aandacht en verwachten we in 2024 nog meer deelnemende organisaties en deelnemers aan activiteiten en bekendheid over Positieve Gezondheid.

Vooruitblik

Binnen alle thema's ligt de prioriteit in 2023 op ouderenzorg en acute zorg. Binnen deze twee thema's willen we conform de plannen van aanpak op deze thema's voor het einde van dit jaar de eerste merkbare resultaten voor de burger realiseren.

Ouderenzorg

- In Q4 wordt gewerkt aan verdere planvorming voor een coördinatiecentrum ouderenzorg Zeeland (doorontwikkeling van het CAV).
- In Q4 wordt het project ACP afgesloten en wordt een plan gemaakt voor borging van het thema ACP in de Zeeuwse zorg.

Daarnaast is het verder vormgeven van inwonerparticipatie een belangrijk speerpunt te beginnen met het realiseren van het aangenomen inwonerakkoord. Maandelijks vindt met een afvaardiging van inwoners (klankbordgroep) realisatiesessies plaats waarin de klankbordgroep samen met deelnemende organisaties beslispunten uit het inwonerakkoord nader uitwerken en realiseren.

Periodiek worden terugkoppelsessies met inwoners gerealiseerd via Denkmeezorgzeeland.nl en worden fysieke terugkoppelsessies georganiseerd. Tijdens deze sessie wordt de voortgang van de realisatie van het inwonerakkoord gepresenteerd en worden de projecten van de Zeeuwse Zorg Coalitie in relatie tot het inwonerakkoord toegelicht.

Voor de projecten van de Zeeuwse Zorg Coalitie worden impactcases opgesteld waarin de onderbouwing van de impact op projecten op het dichten van de zorgkloof nader is uitgewerkt.

H3: Gezondheidscentra Vlissingen

Algemene beschrijving

De vergrijzende bevolking in Vlissingen en op Walcheren heeft effect op de zorgbehoefte. Meer oudere inwoners betekent voor de huisarts e.a. professionals in het medisch en in het sociaal domein meer chronisch zieken patiënten en complexere zorgvragen.

Om deze vragen en patiënten ook in de toekomst goed te kunnen behandelen is deskundige en multidisciplinaire deskundigheid, zorg en ondersteuning noodzakelijk. Om die multidisciplinaire zorg te kunnen bieden zijn toekomstbestendige gezondheidscentra nodig, waarin verschillende professionals (zorg en sociaal domein) samenwerken en de zorg en ondersteuning in samenhang wordt verleend.

Daarom worden drie integrale gezondheidscentra in Vlissingen gerealiseerd. Om het onderscheid met gangbare gezondheidscentra aan te geven, wordt het concept inmiddels 'Kerngezond' genoemd. In Vlissingen worden drie Kerngezond-centra gerealiseerd.

Beoogd resultaat

Het realiseren van drie Kerngezond-centra in Vlissingen die in nauwe samenwerking met elkaar bijdragen aan het oplossen van de huidige mismatch tussen (zorg)vraag en het aanbod (voorkomen van de zorgkloof). Deze drie Kerngezond-centra zijn in essentie hechte samenwerkingsverbanden van professionals in zorg en sociaal domein. Met elkaar nemen zij verantwoordelijkheid voor de gezondheid van de bewoners van bepaalde wijken. Het gaat om de brede interpretatie van het begrip 'gezondheid' zoals geduid in het begrip 'positieve gezondheid'. De gezondheid wordt bevorderd door intensieve, multidisciplinaire samenwerking rondom de patiënt. En door gezamenlijk ondersteunende en preventieve programma's te organiseren. Dit alles is data gedreven.

De essentie van het Kerngezond-concept is weergegeven in het schema hiernaast:

Uitvoeringspartijen

Zorgaanbieders (huisartsen, Jeugdgezondheidszorg (JGZ), VVT, GGZ, ziekenhuis, apotheken, GGD/JGZ) en sociaal domein (Buurtteams) in Vlissingen, samen met CZ, de gemeente Vlissingen, de provincie Zeeland en het ministerie van VWS.

Afronding project

De ontwikkeling van het concept is op hoofdlijnen afgerond. Het project is in de volgende fase gekomen. Het accent ligt op implementatie, cultuurontwikkeling, borging en doorontwikkeling van het Kerngezond samenwerkingsconcept. Dit is een transitieproces dat meerdere jaren in beslag zal nemen. Deze fase overschrijdt de periode waar het fiche oorspronkelijk vanuit gaat.
De ontwikkeling van huisvesting valt buiten het fiche, maar is parallel opgepakt: 3 Kerngezond-centra in Vlissingen.

Financiën

Het ministerie van VWS financiert vanuit Wind in de Zeilen € 5 miljoen.

Planning

Resultaat	Periode
Opstarten samenwerkingsverbanden (bijeenkomsten, Leergang Leiderschap in netwerkzorg, leertraject positieve gezondheid)	Q4 2021 – Q4 2023
Financiering ontwikkelen (waar nodig herontwerpen, ontschotten)	2023 - 2024
Beleid uitvoeren (Plan Do Check Act (PDCA-cyclus)	Vanaf Q4 2022
Wetenschappelijke onderbouwing van het concept, evaluatieaanpak en impactanalyse	Vanaf Q4 2022
Ontwikkelen roadmap digitalisering en vervolgens ontwikkelen digitale infrastructuur (diverse stappen deelprojecten)	Q1 – Q2 2023 en 2023 - 2025
Huisvesting (laten) realiseren (valt buiten fiche, wel conceptbewaking door regiegroep)	Q3 2022 – 2025

Stand van zaken

- In diverse werkgroepen zijn voorstellen voor de aanpak van overkoepelende gezondheidsthema's uitgedacht. De volgende, nieuwe, voorstellen worden geïmplementeerd of uitgetest:
  - Mentale problematiek
  - Kansrijke start
  - Digitale verwijzing medisch – sociaal domein
  - Netwerkdossier
  - Onderzoek vermindering administratieve werkdruk door inzet RPA
  - Verkenning potentieel digital first zorg en ondersteuning
- De professionals die als ambassadeur in de Kerngezond-centra de dagdagelijkse samenwerking stimuleren en ondersteunen hebben een leergang Leiderschap in zorgnetwerken doorlopen. Deze is op maat van Kerngezond ontwikkeld en gegeven door het Erasmus Centrum voor Zorgbestuur.
- De communicatie met de professionals die in de Kerngezondcentra werken is geïntensiveerd, onder andere door middel van een videoboodschappen en het platform Teamly. Mede door diverse publicaties en structurele berichtgeving op sociale media, neemt de externe belangstelling voor het Kerngezond-concept toe.
- Met LUMC, RIVM, NZa, zorgverzekeraar CZ en de Gemeente Vlissingen wordt onderzocht wat voor Kerngezond een passend structureel bekostigingsmodel kan zijn na de projectfasen.
- Kennisdeling met zorgaanbieders en gemeenten elders en voorbereiding opschaling Kerngezond-concept naar andere locaties in Zeeland waar een brede 'coalition of the willing' bereid is om Kerngezondcentra te realiseren. In de Gemeente Hulst is een brede 'coalition of the willing' gestart met de realisatie van Kerngezond Hulst. In de gemeenten Borsele, Terneuzen en Sluis starten begin 2024 Kerngezond samenwerkingsverbanden.

Vooruitblik

- In centrum bijeenkomsten en door middel van intensieve interne communicatie zal worden gewerkt aan de ontwikkeling van de teamgeest en samenwerkingscultuur in de drie centra.
- In 2024 starten de voorbereidingen voor de juridische structuur en governance van Kerngezond na de projectfase. Deze zijn gekoppeld aan het nieuwe bekostigingsconcept dat nog wordt uitgewerkt.
- De impactmeting wordt georganiseerd.
- Voortzetting kennisdeling met zorgaanbieders en gemeenten elders en voortzetting voorbereiding opschaling Kerngezond-concept naar andere locaties in Zeeland waar een brede 'coalition of the willing' bereid is om Kerngezond-centra te realiseren.

FICHE I: Arbeidsmarkt: impuls werkzoekenden

Fiche I : Arbeidsmarkt: impuls werkzoekenden

Algemene beschrijving

Er is een groot verschil tussen de arbeidsmarktsituatie van Zeeland in het algemeen (voor de coronacrisis was er in de provincie als geheel reeds sprake van krapte) en de situatie in Vlissingen en Zeeuws-Vlaanderen. Hier is de werkloosheid relatief hoog en langdurig. Ook is het beroep op de bijstand groot. Door slim te verbinden met het programma Perspectief op Werk in Zeeland kunnen de extra banen die voortkomen uit de maatregelen vanuit Wind in de zeilen ook benut worden voor deze werkzoekenden. Zij kunnen - met de nieuwe banen in het vooruitzicht - (om)geschoold worden.

Beoogd resultaat

Het fiche resulteert in een extra impuls voor het (om)scholen van werkzoekenden in de regio, zodat de creatie van nieuwe banen uit Wind in de zeilen ook voor deze groep nieuw en meer perspectief biedt. Het doel is om zoveel als mogelijk een match te realiseren tussen de ondersteunde werkzoekenden en de toekomstige, nieuwe banen. Daarmee daalt de regionale werkeloosheid en kunnen de nieuwe banen op termijn zoveel mogelijk vervuld worden door regionale, capabele werknemers. Doelstelling was om 230 bijstandsgerechtigden aan het werk te helpen.

Uitvoeringspartijen

De gemeente Vlissingen, in afstemming met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). De gemeente Vlissingen werkt hierin samen met Orionis, het buurtteam, Scalda, het UWV en eventueel derden partijen.

Financiën

Het ministerie van SZW levert ten behoeve van het fiche een bijdrage van € 1 miljoen (incl. btw). De middelen van deze specifieke uitkering zijn via de Regeling specifieke uitkeringen Wind in de zeilen bij beschikking van d.d. 2 juli 2021 aan de gemeente Vlissingen beschikbaar gesteld.

** De verwachting is dat de doorlooptijd van dit fiche langer dan 2023 wordt (zie Afronding project).*

Stand van zaken

Van 2021 tot heden hebben in totaal 49 kandidaten vanuit Orionis Walcheren en het UWV (de arbeidsmarktregio) een traject in de beveiliging, bouw, haven/logistiek of zorg gevolgd.

In 2023 zijn 3 kandidaten naar werk uitgestroomd, in totaal (sinds het begin van de WiZ periode) zijn er 17 kandidaten uitgestroomd. 15 Daarvan zijn volledig uitgestroomd naar werk en 2 zijn gedeeltelijk uitgestroomd, in de bouw en haven en logistiek.

Op dit moment (oktober 2023) geeft de uitvoerende organisatie Orionis aan dat zij geen kandidaten hebben voor deze trajecten. De kandidaten die momenteel bijstandsgerechtigd zijn, hebben een te grote afstand tot de arbeidsmarkt. Daarnaast is het werk in veel branches te fysiek voor deze doelgroep bijstandsgerechtigden.

Plan van aanpak voor extra impuls

In de afgelopen twee jaar is het Aktieplan gericht geweest op het begeleiden van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar werk, wat tot een aantal plaatsingen heeft geleid volgens eerdere rapportages. Desondanks blijft de uitstroom naar werk een uitdaging, vooral doordat nieuwe arbeidsplaatsen vaak te hoog gegrepen zijn voor deze doelgroep. Ondanks inspanningen blijft het aantal werkzoekenden hoog in Vlissingen en de uitstroom naar werk laag.

Om deze uitdaging aan te gaan, vond er een expertmeeting plaats om aanvullende benaderingen te verkennen voor de arbeidsmarkt in Vlissingen en omgeving. Hieruit kwam naar voren dat het betrekken van statushouders een mogelijke oplossing zou kunnen zijn. Een analyse toont aan dat van de circa 500 statushouders bij het COA er ongeveer 200 werkgericht zijn. Deze uitbreiding van de doelgroep is besproken met het Ministerie van SZW en positief ontvangen.

Naast het betrekken van statushouders kan ook de diversiteit in werksoorten worden vergroot, waaronder minder fysieke sectoren zoals vervoer en belangrijke takken zoals kinderopvang. Het idee om gevangenisbewaarders (PIW-ers) op te leiden, wat eerder moeilijk was vanwege het werk- en denkniveau van de huidige groep bijstandsgerechtigden, kan nu mogelijk een impuls krijgen door de vaak betere opleiding van statushouders. Het vinden van manieren om opleiding en taalachterstand te overbruggen, blijft een uitdaging.
Het plan is om gedurende een proefperiode van 2 jaar, van 1 januari 2024 tot december 2025, met statushouders een traject in te gaan. Deze groep wordt verdeeld over twee sporen: sociale activering en re-integratie. Dit omvat diverse sectoren zoals bouw, horeca, zorg, vervoer, kinderopvang en andere functies die voortvloeien uit sociale activering.

Een projectleider vanuit de gemeente Vlissingen zal het project met statushouders coördineren, in nauwe samenwerking met COA Walcheren. Vanuit het COA zal naar verwachting over een periode van 2 jaar 200 (van de 500) geschikte statushouders geschidkt bevonden worden voor dit traject. De verwachting is dat ongeveer 50% van deze groep een positieve stap zal zetten op de participatieladder, gebaseerdddd op landelijke gemiddelden. Duidelijke afspraken en go-nogo momenten zijn vastgelegd voor de verantwoording van het project.

De verdere uitwerking van dit plan, inclusief de aantallen statushouders en financiële middelen, wordt in Q1 2024 ter besluitvorming voorgelegd aan de Stuurgroep Wind in de zeilen.

Afronding project

Bij oplevering van het fiche is voorzien dat het fiche gedurende de periode 2021 tot 2023 zijn beslag zou krijgen. Op basis van de huidige inzichten en de hierboven geschetste problematiek, zal de realisatie van het beoogd resultaat een langere doorlooptijd kennen. Afronding van dit project wordt nu voorzien in 2025.

FICHE J: Aardgasvrije wijken (afgerond)

Fiche J: Aardgasvrije Wijken (afgerond)

Met de toekenning van de subsidie aan de gemeente Vlissingen, heeft de stuurgroep van Wind in de Zeilen op 15 december 2022 besloten dat het gehele fiche Aardgasvrije Wijken is afgerond.

Algemene beschrijving

In Zeeland wordt nog maar beperkt ervaring opgedaan met het aardgasvrij maken van wijken. Verkend wordt of woningeigenaren in de gemeente Vlissingen mee willen doen aan het Programma Aardgasvrije Wijken (PAW). Er dient een subsidieaanvraag te worden opgesteld om deze bijdrage zeker te stellen.

Het PAW beoogt dat er per proeftuin 641 aaneengesloten woningen binnen acht jaar na start van de uitvoering aardgasvrij of aardgasvrij-ready gemaakt worden. Met deelname aan het PAW is een bijdrage van circa € 4 miljoen gemoeid om de onrendabele top van het project af te dekken. Hiermee is de proeftuin vanuit het PAW een vliegwiel voor verduurzaming in de gebouwde omgeving en een leerzame pilot voor de verdere energie- en warmtetransitie in de gemeente en in de regio. Wil Vlissingen dit fiche inzetten, dan moet eind oktober 2021 een volledige en ontvankelijke aanvraag ingediend worden. Bij het indienen van een volledige en ontvankelijke subsidieaanvraag, reserveert het ministerie van BZK een plek in dit programma voor de Vlissingse proeftuin. Naast het aardgasvrij maken van een buurt of wijk in een specifieke gemeente, draagt het PAW bij aan de (landelijke) kennisontwikkeling op welke wijze de wijkgerichte aanpak het beste kan worden ingericht en opgeschaald.

Behaalde resultaten

De uitvoering van het project Panoramabuurt Aardgasvrij is geborgd in een collegeopdracht en opgepakt door de projectorganisatie bestaande uit een afvaardiging van de samenwerkingspartners gemeente Vlissingen en woonservice l'escaut. In de komende periode wordt de uitvoeringsorganisatie zoveel mogelijk onderdeel gemaakt van de lijnorganisaties. Immers is dit project het eerste project waarmee uitvoering wordt gegeven aan de transitievisie warmte.

Fiche K: Ontvlechten Evides en PZEM (afgerond)

Fiche K: Ontvlechten Evides en PZEM (afgerond)

Met de goedkeuring van de financieringsconstructie heeft de stuurgroep van Wind in de Zeilen op 15 april 2021 besloten dat het gehele fiche Ontvlechten Evides en PZEM is afgerond.

Algemene beschrijving

Het commerciële bedrijf Provinciale Zeeuwse Energiemaatschappij (PZEM) bestaat uit onder meer Evides, een handelskantoor en de Sloecentrale. Ook heeft PZEM een 70% aandeel in de Elektriciteitsproductiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ, de eigenaar van de kerncentrale Borsele).

Eén van de afspraken in het bestuursakkoord is dat partijen gezamenlijk de voor- en nadelen onderzoeken van een mogelijke ontvlechting van drinkwaterbedrijf Evides en PZEM. Een afsplitsing van Evides zou de Zeeuwse overheden eerder in de tijd in staat stellen om de dividenden van Evides aan te wenden voor hun eigen (relatief zwakke) financiële positie, dan wanneer Evides onderdeel zou blijven van PZEM. De dividenden van Evides vloeien nu in PZEM, en komen onder de huidige omstandigheden pas na de sluiting van de kerncentrale in 2033 beschikbaar voor de aandeelhouders.

Er wordt onderzocht wat de objectieve waarde van Evides is. Ook wordt onderzoek gedaan naar de juridische en financiële gevolgen en de continuïteit van de bedrijfsvoering van PZEM en EPZ. Daarnaast is van belang om in kaart te brengen op welke manier de Zeeuwse overheden door het rijk (financieel) ondersteund kunnen worden in het ontvlechten van de aandelen. Er worden enkele potentiële financieringsconstructies in beeld gebracht.

Beoogd resultaat

Een (technisch) syntheserapport met inzicht in de volgende onderdelen:

- Marktconforme waarde- en risicobepaling ten behoeve van een mogelijke overname van deze aandelen door de huidige aandeelhouders van PZEM NV.
- Financiële en juridische impactanalyse van een eventuele afsplitsing van Evides op het contract tussen PZEM en EPZ.
- Inventarisatie financieringsconstructies inclusief voor- en nadelen.
- Een (inter)bestuurlijk besluit over ontvlechting Evides en PZEM op basis van bestuurlijke afweging waarin bevindingen in syntheserapport worden meegenomen.

Dit (inter)bestuurlijk besluit moet leiden tot het beschikbaar komen van circa €10 - € 5 miljoen Evides-dividend per jaar, dat vanwege de aard van het bedrijf stabiel en betrouwbaar is. Indien dat dividend, rechtstreeks aan de aandeelhouders wordt uitgekeerd, levert dit een structureel bedrag op voor Vlissingen van ca € 0,5 miljoen per jaar. Dit bedrag is gedurende de artikel 12-status vrij besteedbaar ter versterking van de Vlissingse economie.

Uitvoeringspartijen

De Provincie Zeeland en het ministerie van Financiën zijn aangewezen als primaire actiehouders voor de uitvoering van het onderzoek naar de ontvlechting van Evides. Vanwege de complexiteit van het vraagstuk waaronder de vele (beleidsmatige) belangen die spelen, is een brede ambtelijke projectgroep ingericht waarin Provincie Zeeland, PZEM en alle betrokken ministeries (Financiën, EZK, IenW en BZK) zijn vertegenwoordigd.

Deze ambtelijke projectgroep is gezamenlijk verantwoordelijk voor het (doen) uitvoeren van het onderzoek en het voorbereiden van besluitvorming.

Behaalde resultaten

De bestuurlijke stuurgroep Wind in de Zeilen heeft in haar vergadering van 26 november 2020 het PwC-rapport vastgesteld en geconstateerd dat er inhoudelijk geen belemmeringen zijn voor ontvlechting. De financierings-constructie is vervolgens nog nader onderzocht. In de stuurgroep-vergadering van 15 april 2021 is hierover een besluit genomen. Het rijk ondersteunt de provincie Zeeland (en hiermee indirect alle Zeeuwse aandeelhouders en dus Zeeuwse overheden) bij deze ontvlechting. Dit geschiedt door een incidentele bijdrage van € 10 miljoen van het rijk aan de provincie Zeeland om de aankoop van Evides mogelijk te maken. Dit bedrag volgt bovenop het eerder afgesproken pakket Wind in de Zeilen.

Er is jaarlijks circa €10 - €15 miljoen dividend beschikbaar voor de aandeel-houders van Evides. Voor Vlissingen betekent dit circa € 0,5 miljoen per jaar. De eerste jaren (tot 2025) zullen de dividenden iets lager zijn, rond de €10 miljoen, vanwege extra investeringen bij Evides.

Begin december 2021 heeft de definitieve aandelenoverdracht plaatsgevonden van PZEM aan GBE Aqua. De stuurgroep Wind in de Zeilen heeft besloten dat daarmee het fiche K is afgerond.

Bijlage

WIND IN DE ZEILEN

Voortgangsrapportage Wind in de Zeilen

Tabel 1: Overzicht rijksuitgaven pakket Wind in de Zeilen (bedragen x € 1.000)

Nr.	Omschrijving	Begroting	Artikel	Instrument	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
	Totaal				**16.180**	**25.967**	**41.842**	**86.178**	**101.871**	**70.293**	**87.049**
0.	**Compensatie gemaakte kosten**				**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
1.	**Law Delta**				**1.100**	**2.000**	**2.000**	**57.870**	**57.871**	**57.871**	**57.871**
	Extra beveiligde inrichting (EBI)	JenV (VI)	34. Straffen en Beschermen	Bijdrage aan agentschappen	0	0	0	52.000	52.001	52.001	52.001
	Hoogbeveiligde Zittingslocatie (HBZ)	JenV (VI)	32. Rechtspleging en rechtsbijstand	Bijdrage aan medeoverheden	0	0	0	3.760	3.760	3.760	3.760
	Beveiligde overnachtingslocatie	JenV (VI)	32. Rechtspleging en rechtsbijstand	Bijdrage aan medeoverheden	0	0	0	110	110	110	110
	Kenniscentrum ondermijning	JenV (VI)	32. Rechtspleging en rechtsbijstand	Bijdrage aan medeoverheden	1.100	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2000
2.	**Bereikbaarheid**[1]				**0**	**11.500**	**6.500**	**20.500**	**25.500**	**10.500**	**12.500**
	Aanpassing dienstregeling NS	IenW (MF)	11. Verkenningen, reserveringen en investeringsruimte[1]	Reserveringen (Pakket Zeeland).	0	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500
	Verbetering bereikbaarheid	IenW (MF)	11. Verkenningen, reserveringen en investeringsruimte	Reserveringen (Pakket Zeeland).	0	6.000	1.000	15.000	20.000	3.000	0
	Rail Gent - Terneuzen	IenW (MF)	11. Verkenningen, reserveringen en investeringsruimte	Reserveringen (Pakket Zeeland).	0	1.000	1.000	1.000	1.000	3.000	8.000
3.	**Delta Kenniscentrum**				**63**	**0**	**26.942**	**3.908**	**14.600**	**1.922**	**16.678**
	Delta Kenniscentrum	OCW (VIII) LNV (XIV)	Nog te bepalen [4]	Nog te bepalen	0	0	26.942	3.908	14.600	1.922	16.768
	Kwartiermakersfase	OCW	16. Onderzoek en wetenschapsbeleid	Opdrachten	63	0	0	0	0	0	

Nr	Omschrijving	Begroting	Artikel	Instrument	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
4.	**Eerstelijnszorg**				**4.617**	**6.217**	**5.150**	**3.900**	**3.900**	**0**	**0**
	Toekomstgerichte zorginfrastructuur	VWS (XVI)	3. Langdurige zorg en ondersteuning	Subsidies (regelingen)	1.067	1.067	0	0	0	0	0
	Huisartsen / Physical Assistant	VWS (XVI)	4. Zorgbreed beleid	Subsidies (regelingen)	2.300	3.900	3.900	3.900	3.900	0	0
	Gezondheidscentrum Vlissingen/Walcheren	VWS (XVI)	3. Langdurige zorg en ondersteuning	Subsidies (regelingen)	1.250	1.250	1.250	0	0	0	0
5/6.	**Industrie en haven**				**150**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
7.	**Versterken Investeringsfonds Zeeland**				**5.000**	**5.000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Versterken Investeringsfonds Zeeland	EZK (XIII)	3. Toekomstfonds	Leningen	5.000	5.000	0	0	0	0	0
8.	**Kenniswerf**				**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
9.	**Aardgasvrije wijken**				**4.000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Aardgasvrije wijk Vlissingen	BZK (VII)	4. Energietransitie gebouwde omgeving en bouwkwaliteit	Bijdrage aan medeoverheden	4.000	0	0	0	0	0	0
10.	**Werkzoekenden naar werk in de regio**				**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
11.	**Ontvlechten Evides en PZEM**				**1.250**	**1.250**	**1.250**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Evides	BZK (VII)	1. Openbaar bestuur en democratie	Bijdrage aan medeoverheden	1.250	1.250	1.250	0	0	0	0

Bron: Bijlage 8 uit begrotingsstaten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2024.

WIND IN DE ZEILEN

Voortgangsrapportage
30 november 2023

WIND IN DE ZEILEN